

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

ปริญญาณิพนธ์
ของ
รุจี เรืองทองดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

2546

รุจี เรื่องทองดี . (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อน
ประถมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจริญชัย
อาจารย์ชงชาติ พุเจริญ

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อทราบปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
น้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ
ครูผู้สอนว่ายน้ำนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อน
ประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนว่ายน้ำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ครูผู้สอนว่ายน้ำ จำนวน 15 คน ผู้ปกครองของนักเรียน
ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 291 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับปัจจัยในด้าน
ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความ
เชื่อมั่น 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1.ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา
สรุปได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยภายใน

ตามความคิดของครูผู้สอน ด้านลักษณะของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถใน
การเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ลักษณะนิสัย คือ ความพยายามใน
การทำทักษะว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66
ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และลักษณะรูปร่าง คือ รูปร่างปานกลาง
คิดเป็นร้อยละ 46.66 รูปร่างผอม คิดเป็นร้อยละ 33.33 รูปร่างอ้วน คิดเป็นร้อยละ 6.66

ด้านภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียน
ระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียนเรียน
พิเศษว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66 และนักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว
คิดเป็นร้อยละ 13.33

ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อน
ประถมศึกษา มีดังนี้ การบังคับ คิดเป็นร้อยละ 60.00 การให้คำชมเชยบ่อย ๆ คิดเป็นร้อยละ
26.66 และการให้รางวัล การทำโทษ คิดเป็นร้อยละ 6.66

ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อน
ประถมศึกษา มีดังนี้ กลัว คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่กลัว คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ด้านภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 33.70 นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และนักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 16.50

ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ไม่กลัว คิดเป็นร้อยละ 63.90 และกลัว คิดเป็นร้อยละ 36.10

ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนถูกคุณครูบังคับ คิดเป็นร้อยละ 51.50 นักเรียนสามารถทำทักษะได้ คิดเป็นร้อยละ 30.20 และ นักเรียนถูกคุณครูชมเชย คิดเป็นร้อยละ 8.93

1.2 ปัจจัยภายนอก

ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ คิดเป็นร้อยละ 46.66 สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.00 และสอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียน (1 : 1) คิดเป็นร้อยละ 13.33

ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66

ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ ไม่เรียนก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 41.20 ผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 31.30 และผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.50

ด้านลักษณะครูผู้สอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อื่น ๆ คือทั้งเพศชายและหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.32 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 24.39 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.27

ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ คิดเป็นร้อยละ 36.10 สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดทำกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.10 และแบบสัดส่วนครู – นักเรียนทั้งห้อง คิดเป็นร้อยละ 12.70

ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 47.10 ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 30.20 ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 22.70

Rujee Reungthongdee. (2004). *Effective Factors on Swimming Learning Ability of Pre – Primary School Students*. Master thesis. M.Ed. (Physical Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assist. Prof. Phan Jiaranai, Mr. Thongchat Phucharoen.

This study aimed to examine factors affected to swimming ability of preschoolers. The subjects consisted of 15 swimming teachers for preschoolers and 291 parents at private schools with swimming course, Amphoe Bang Lamung, Changwat Chonburi, in second semester of 2004 academic year, through multi – stage random sampling. Questionnaire concerning factors affected to swimming ability of preschoolers with reliability of 0.93 was administered. Then data were analyzed by frequency and percentage.

The results revealed that :

1. Internal factors including preschooler characteristic, background, emotion and motivation affected to swimming ability of preschoolers as follows ;

1.1 Pre – Primary characteristic as factor affected to positive ability included intention and effort (60%), braveness (26.66%), interest (20%), enthusiasm (6.66%), while the negative ability included fear (80%), some unable skills (46.66%), ex-experience resulting no trial (40%), body shape causing slow development (33.33%), lack of self –confidence (13.33%), and body structure (6.66%).

1.2 Preschooler background as factor affected to positive ability included former skills making fast learning than non – skills (73.33%), parent support, their own favor and pleasure of swimming (40.00%), right former skills (20%), while the negative ability included ex-drawing (73.33%), dog-like swimming (46.66%), having only diving skill (20%), ex-skills making hard adaptation than without skills (6.66%), never swimming and non-favor swimming (2.13%).

1.3 Emotion and motivation as factor affected to positive ability included frequent praising (66.66%), trusted swimming teacher (66.66%), pleasing manner of teacher, preschooler's self-confidence, ability of developing skill (40%), while the negative ability included compulsion (60%), punishment (26.66%), scolding making preschoolers fear (13.33%).

2. External factors including rearing, teacher characteristic, teaching method, environment as factor affected to swimming ability of preschoolers as follows ;

2.1 Rearing as factor affected to positive ability included attention of preschooler learning (46.66%), parent could not change teaching (40%), while the negative ability included parent interference (20%), parent pressure to teacher (13.33%), and could not change behavior (6.66%).

2.2 Teacher characteristic affected to ability included smile and kindness (60%), and knowing preschooler habit (40%).

2.3 Teaching method affected to ability included practice and repeated exercise (46.66%) and continuous process (46.66%).

2.4 Environment affected to positive ability included new applicable tools (73.33%), sufficient tools (53.33%), clean swimming pool (26.66%), while the negative ability included old and damaged tools (20%), insufficient tools, out of date tools (20%), and swimming pool environment (40%).

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ ให้ข้อคิดเห็นและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียรนัย และอาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พาณิชชัยกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์เพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์ท์ อาจารย์สมควร โพธิ์ทอง และอาจารย์วาสนา มั่งคั่ง ที่ได้รับความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม และโรงเรียนเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนว่ายน้ำและผู้ปกครองของนักเรียนขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อเป็นอย่างดีในการทดลองใช้เครื่องมือ การให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเป็นอย่างดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณอาสุเชษฐ ทองสีบแสง คุณอาจุนนะศรี ทองสีบแสง ที่ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา ตลอดจนญาติพี่น้องของผู้วิจัยทุกท่าน และขออุทิศผลแห่งความรู้ที่สำเร็จนี้แก่คุณพ่อสุรศักดิ์ เรื่องทองดี คุณแม่อุษา เรื่องทองดีไว้ ณ โอกาสนี้

รุจี เรื่องทองดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
การเรียนรู้และทฤษฎีการเรียนรู้.....	5
ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียน.....	16
ปัจจัยภายใน.....	16
ปัจจัยภายนอก.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
กำหนดกลุ่มประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การจัดกระทำข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	64
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
กลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	64
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สรุปผลการวิจัยค้นคว้า.....	65
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	74
ประวัติย่อผู้วิจัย	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับของครูผู้สอน.....	49
3 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับของผู้ปกครองของนักเรียน.....	50
4 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านลักษณะของนักเรียน ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	51
5 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านภูมิหลังของนักเรียน ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	52
6 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจ ที่มีผลต่อความสามารถใน การเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	53
7 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านอารมณ์ของนักเรียน ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	54
8 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านการสอน ที่มีผลต่อความสามารถ ในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	55
9 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	56
10 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านภูมิหลังของนักเรียน ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	57
11 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านอารมณ์ของนักเรียน ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	58
12 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจ ที่มีผลต่อความสามารถ ในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	59
13 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านการอบรมเลี้ยงดู ที่มีผลต่อความ สามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	60
14 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านลักษณะครูผู้สอน ที่มีผลต่อความ สามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา	61

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านการสอน ที่มีผลต่อความสามารถ ในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	62
16 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อ ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา.....	63

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การเรียนรู้ 3 ประเภท.....	7
2 องค์ประกอบในการเรียนรู้ด้านทักษะกลไก.....	8
3 ชนิดหรือลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางพลศึกษา.....	9
4 กระบวนการสอนทักษะ.....	10

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันได้มีการเน้นถึงสุขภาพของประชาชนของประเทศและมุ่งเน้นให้มีการส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายมากขึ้น เพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายของประชาชนให้มีสุขภาพแข็งแรง ซึ่งทางรัฐบาลก็ได้ตระหนักในเรื่องนี้ จึงจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติขึ้น โดยฉบับแรกเริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2539 และเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการกีฬาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540 - 2544) โดยมีนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนและประชาชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อพัฒนาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม และจริยธรรม

ว่ายน้ำเป็นกีฬาที่มีความนิยมมาก มนุษย์จึงนำกีฬานี้มาเล่นเป็นกิจกรรมในการพักผ่อนและออกกำลังกายที่ได้อย่างหนึ่ง นอกจากนั้นว่ายน้ำถือเป็นกีฬาที่มีการแข่งขันเป็นที่นิยมทั่วไปอีกด้วย ซึ่งการเรียนว่ายน้ำเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะในขณะที่ร่างกายอยู่ในน้ำ ซึ่งเป็นสถานะที่แตกต่างจากสภาพการเรียนรู้ทักษะกีฬานบนบก ทั้งในด้านของระบบหายใจที่น้ำเป็นตัวขัดขวางและอันตรายต่าง ๆ เกี่ยวกับน้ำที่ผู้เรียนจะได้รับและประสบ จึงทำให้เกิดความกลัว ซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจของผู้เรียนไม่เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ ดังที่ มนูญ ตนะวัฒนา (2526 : 70) ได้กล่าวถึงความกลัวไว้ว่า "ความกลัวเป็นอารมณ์ในส่วนที่ให้โทษ โดยมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเร้า หรืออาจเกิดจากการปรับตัวภายในโดยมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเร้า หรืออาจเกิดจากการปรับตัวภายในร่างกาย ซึ่งมีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม ความกลัวทำให้เกิดความวิตกกังวล และทำลายความสามารถของคน" และยังมีความวิตกกังวลมาก ความมั่นใจก็ยิ่งน้อยลง ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สนใจ ลังเล ซึ่งเป็นตัวทำให้ความสามารถของการแสดงออกทางทักษะลดลง

แม้มนุษย์จะมีวิวัฒนาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ นานาเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต แต่การว่ายน้ำเป็นก็ยังมีบทบาทที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อยู่เป็นอย่างมาก การว่ายน้ำเป็นจะมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ไม่เป็น กลัวคือ การว่ายน้ำเป็นจะมีความสำคัญในหลายๆ ด้านด้วยกัน เช่น ในด้านของความปลอดภัยต่อชีวิตของมนุษย์ มนุษย์เรายังต้องมีการเดินทางเดินทางทางน้ำอยู่ถึงแม้การเดินทางทางบก ทางอากาศจะสะดวกรวดเร็ว แต่การเดินทางทางน้ำก็ยังเป็นที่นิยมของมนุษย์ และการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจตามชายทะเล การเดินทางเที่ยวป่าเขาลำเนาไพรที่ต้องเดินทางข้ามห้วยหนองลำธาร เป็นต้น

นอกจากประโยชน์ดังกล่าวแล้ว การว่ายน้ำยังเป็นกิจกรรมสำหรับการออกกำลังกายที่ดี กิจกรรมหนึ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการออกกำลังกาย เพราะการว่ายน้ำเป็นการเคลื่อนไหวที่ต้องใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ทั้งหมดของร่างกายเป็นเวลานานในน้ำ และทำให้ระบบไหลเวียนโลหิตกับระบบหายใจมีประสิทธิภาพในการทำงานดียิ่งขึ้น กล่าวคือ จะทำให้หัวใจใหญ่ขึ้น เป็นผลทำให้การสูบฉีดโลหิตดีขึ้น ความจุปอดมีมากขึ้นทำให้กล้ามเนื้อที่อยู่ระหว่างกระดูกซี่โครงกับกระบังลมแข็งแรงขึ้น การหายใจมีประสิทธิภาพดีขึ้น เป็นผลทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วนดุรงค์วรรณ และเจริญทัศน์ จินตเสวี (2530 : 116) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการออกกำลังกายที่ส่งเสริมสมรรถภาพได้เหมาะสมที่สุดกับทุกเพศทุกวัย ได้แก่ การเดิน การวิ่ง และการว่ายน้ำ ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทย (2536 : 39 - 40) ก็ได้กล่าวว่า การว่ายน้ำเป็นการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย ดังนั้นในการเรียนการสอนว่ายน้ำเบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพก็เช่นกัน นอกจากต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีคุณภาพ มีวิธีการสอนที่ดี มีหลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะการเคลื่อนไหว มีความรู้เกี่ยวกับหลักการสอนว่ายน้ำเบื้องต้นแล้ว ยังต้องอาศัยปัจจัย ในส่วนอื่นๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา

เห็นได้ชัดในการสอนว่ายน้ำเด็กก่อนประถมศึกษาจึงเกิดปัญหาในด้านความสามารถในการเรียนของเด็กไม่เท่ากัน ซึ่งบางคนสามารถที่จะเรียนไปได้อย่างรวดเร็วแต่กับเด็กบางคนไม่สามารถที่จะพัฒนาไปไหนได้เลยหรือบางครั้งต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนนานกว่าเด็กวัยเดียวกัน ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปศึกษาถึงปัจจัยต่างที่มีผลต่อความสามารถ ในการว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาไปแก้ไขปัญหาลงตรงกับปัญหาที่นักเรียน ประสบอยู่ และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษานี้จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำข้อมูลไปปรับปรุงและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนในระดับอนุบาลโดยตรง และเพื่อผู้ปกครองและครูผู้สอนจะได้สามารถนำจุดที่เป็นปัญหามาแก้ไขให้ตรงกับจุด เพื่อเป็นการให้นักเรียนมีความสามารถในการว่ายน้ำเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวัยนํ้านักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนวัยนํ้า อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวนครูผู้สอน จำนวน 18 คน จำนวนผู้ปกครองของนักเรียนก่อนประถมศึกษา จำนวน 1,200 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวัยนํ้านักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนวัยนํ้า อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวนครูผู้สอนวัยนํ้า 15 คน ผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 291 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Mutistage) แยกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น ครูผู้สอนวัยนํ้า และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา
2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนวัยนํ้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนวัยนํ้า หมายถึง ลักษณะบางประการของนักเรียนหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมีผลต่อความสามารถในการเรียนวัยนํ้าของนักเรียนก่อนประถมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก

1 ปัจจัยภายใน หมายถึง ลักษณะบางประการที่มีอยู่ในตัวนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ได้แก่ ภูมิหลัง ลักษณะของนักเรียน อารมณ์ และแรงจูงใจ

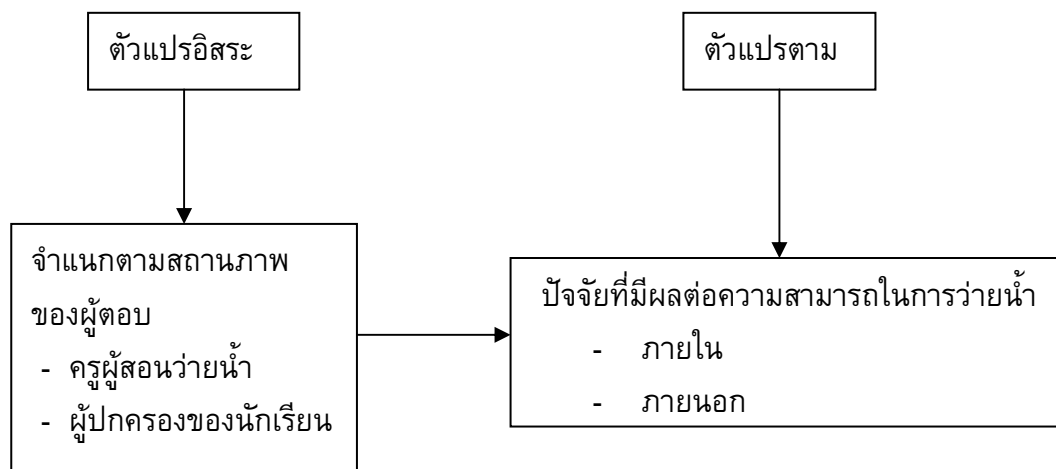
2 ปัจจัยภายนอก หมายถึง ลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู วิธีการสอน ลักษณะของครูผู้สอน สภาพแวดล้อม

นักเรียนก่อนประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนวัยนํ้า ที่อยู่ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนวัยนํ้านักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีการสอนวัยนํ้า ที่อยู่ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนวัยนํ้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมาเป็นแนวทาง เพื่อสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ พอสรุปได้ดังนี้

1. การเรียนรู้และทฤษฎีการเรียนรู้
2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียน
 - 2.1 ปัจจัยภายใน
 - 2.2 ปัจจัยภายนอก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในประเทศ

การเรียนรู้และทฤษฎีการเรียนรู้

ความหมายของการเรียนรู้

มาลินี จุฑะลพ (2537) ได้กล่าวไว้ว่า ได้มีผู้เชี่ยวชาญให้นิยามความหมายของการเรียนรู้ไว้ดังนี้

เมดนิค (Mednick. 1964 : 16) การเรียนรู้เป็นผลของการฝึกปฏิบัติหรือฝึกฝน และทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะค่อนข้างถาวร จนเกิดเป็นนิสัย ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นชั่วคราวก็ไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นการเรียนรู้

ฮิลการ์ด และบราวน์ (Hilgard and Bower. 1966 : 2) การเรียนรู้เป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้พฤติกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเป็นผลมาจากการประสบการณและการฝึกปฏิบัติ แต่ทั้งนี้ต้องไม่นับไปถึงผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือสัญชาตญาณหรือปฏิกิริยาสะท้อน การบรรลุนิติภาวะ และการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของอินทรีย์ เช่น เกิดจากความเมื่อยล้า พิษของยา เป็นต้น

กระบวนการเรียนรู้

ลิววิน (Lewin. ; อ้างถึงในสุชา จันทรเฒ . 2517) กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากอิทธิพลของตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมรวมกัน ไม่ใช่เกิดจากตัวบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว อิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมจึงมีผลต่อการเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองอย่างนี้เราเรียกได้ว่าเป็นความพร้อมจึงสรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้หรือการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

- 1 การลงมือกระทำด้วยตนเอง

- 2 เมื่อบรรลุจุดประสงค์หรือได้รับสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งเป็นเรื่องของความสนใจ
- 3 ประสบการณ์เดิมทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ โดยเฉพาะถ้าเป็นประสบการณ์ที่สมปรารถนาและน่าตื่นเต้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบสะสมขึ้นเรื่อย ๆ
- 4 การเรียนรู้ทักษะและทัศนคติใหม่ๆ ต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเหตุว่าเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลในการที่จะเปลี่ยนความคิดเห็น
- 5 การสอนเป็นการแนะแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองในการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2523) ได้กล่าวไว้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้แบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 2 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีการเชื่อมโยงหรือทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Association Theories or Stimulus - Response Theories) ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ ที่เน้นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองทฤษฎีการเรียนรู้ที่จัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎีการเชื่อมโยง คือ

- 1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูกของธอร์นไดค์ (Theory of Thorndike)

ธอร์นไดค์ ได้อธิบายว่า การเรียนรู้แบบลองผิดลองถูกประกอบด้วยขั้นต่าง ๆ ดังนี้คือ สถานการณ์เป็นปัญหาทำให้เกิดกิจกรรม อินทรีย์จะมีปฏิกิริยาตอบสนองหลายอย่างการตอบสนองที่ไม่บังเกิดผลจะถูกตัดทิ้งไป ซึ่งธอร์นไดค์ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ไว้ 3 ประการ คือ กฎแห่งความพร้อม กฎแห่งการฝึกฝน และกฎแห่งผล ซึ่งสมคิด ชิตประสงค์ (521 : 20 - 21) ได้กล่าวถึงกฎแห่งการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ทั้ง 3 ประการไว้ดังนี้

กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎนี้มีใจความว่า เมื่อร่างกายมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม หรือกระทำการกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป การที่ร่างกายได้ลงมือกระทำย่อมก่อให้เกิดความพอใจ และนับตรงกันข้ามหากร่างกายถูกชะงักมิให้กระทำจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ และเมื่อร่างกายไม่พร้อมที่จะกระทำ ย่อมมีผลเช่นเดียวกับเมื่อร่างกายพร้อมแล้ว ไม่ได้กระทำนั่นเอง

กฎการเรียนรู้เกี่ยวกับความพร้อมนี้ เมื่อนำมาใช้กับสภาพการเรียนรู้ จึงกล่าวได้ว่าการเรียนรู้จะดีและเร็วขึ้น ถ้านักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนทั้งปัญญา และวุฒิภาวะ

ในทางพลศึกษานั้น ต้องการความพร้อมทั้งกายและใจในการที่จะเรียน กล่าวคือ ในทางด้านจิตใจจะต้องมีวุฒิภาวะและมีเหตุผล เข้าใจในสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ดีพอควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางด้านร่างกาย จะต้องมีความพร้อมในปัจจัยที่จะทำให้มีการเรียนทักษะต่าง ๆ หรือกล้ามเนื้อจะต้องมีการพัฒนาการดีพอที่จะรับกิจกรรมนั้นได้ หรือฝึกให้มีทักษะในกิจกรรมนั้น ๆ ได้ เช่น มีความแข็งแรง ทนทาน ว่องไว ฯลฯ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กในแต่ละระดับ ครูพลศึกษาต้องดูความพร้อมของเด็กด้วยว่า ควรจะจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กอย่างไร

กฎแห่งการฝึก (Law of Exercisc) กฎนี้กล่าวว่า ถ้าหากร่างกายได้กระทำ พฤติกรรมนั้นบ่อย ๆ จะมีผลให้ร่างกายฝึกพฤติกรรมนั้นติดตัว และจะทำให้ร่างกายได้กระทำ พฤติกรรมนั้นได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และนัยทางตรงกันข้าม พฤติกรรมใดที่ร่างกายไม่ค่อยได้ใช้ พฤติกรรมนั้นมีที่ท้าวจะถูกลืมไป ถึงไม่ลืมก็ไม่อาจกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์นักการกระทำซ้ำ ๆ นั้น จะมีผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้กระทำมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายในการกระทำและตั้งใจทำ

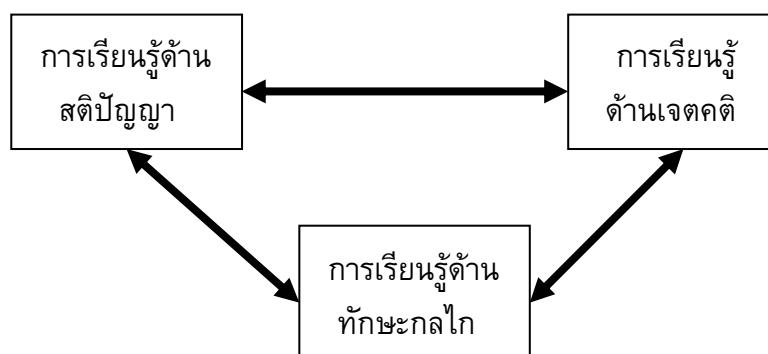
จากกฎข้อนี้ ถ้าจะให้การเรียนรู้มีผลดี จึงต้องมีการฝึกในทางพลศึกษาการฝึกหัดเป็น สิ่งที่สำคัญมาก เพราะกล้ามเนื้อถ้ามีการใช้บ่อย ๆ สมรรถภาพจะดีขึ้น การเคลื่อนไหวดีขึ้น

กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎนี้กล่าวว่า เมื่อผลที่ได้รับก่อให้เกิดความชื่นบาน พึงพอใจ มีความประสงค์เกิดควบคู่กับการตอบสนองของร่างกายอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตาม การตอบสนองอย่างนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก และนัยตรงข้ามเมื่อการตอบสนองของร่างกาย ควบคู่หรือตามมาด้วย ความไม่สบายใจ เจ็บปวด ไม่สมประสงค์ การตอบสนองดังกล่าวมี แนวโน้มจะไม่เกิดขึ้นอีก หรืออาจกล่าวว่า สิ่งใดที่เคยทำแล้วเกิดความสุขมักจะทำซ้ำ ๆ อีก เพื่อหวังความสุขนั้น

จะเห็นว่า กฎข้อนี้มีความจำเป็นในทางพลศึกษามาก เพราะคนเราจะชอบหรือสิ่งใด ต่อไปเมื่อผลที่ได้ออกมามีความสุขพอใจ เมื่อพอใจก็กระทำบ่อยครั้ง เมื่อทำซ้ำบ่อยครั้งก็เกิดการ เรียนรู้ทักษะ เกิดทักษะ ฉะนั้นในการสอนพลศึกษา ครูพลศึกษาจึงต้องสร้างบรรยากาศในการ เรียนนั้น ๆ ให้เป็นที่พอใจของผู้เรียน เช่น ให้ผู้เรียนมีความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ มีความสนุกสนาน จะทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาและเกิดการเรียนรู้

ปัจจัยและสภาวะที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 80 – 81) ได้กล่าวว่า ตามปกติการเรียนรู้มี 3 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ การเรียนรู้ด้านสติปัญญา การเรียนรู้ด้านเจตคติและการเรียนรู้ด้านทักษะกลไก

ภาพประกอบ 1 การเรียนรู้ 3 ประเภท

สำหรับวิชาพลศึกษาการเรียนรู้ประเภทที่ 3 (ด้านทักษะกลไก) จะมีบทบาทสำคัญมากที่สุดแต่อีก 2 ประเภทก็ต้องควบคู่กันไปด้วย การเรียนรู้ด้านทักษะกลไกเป็นการตอบสนองของกล้ามเนื้อเฉพาะส่วนตามความต้องการที่จะเกิดขึ้น รีท โอเวล และแมกซ์เวล โอเวล (Reet Howell and Maxwell Howell , 1986) องค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ด้านทักษะกลไกคือการทำงานสัมพันธ์กันระหว่างระบบกล้ามเนื้อและกระดูกกับระบบประสาท

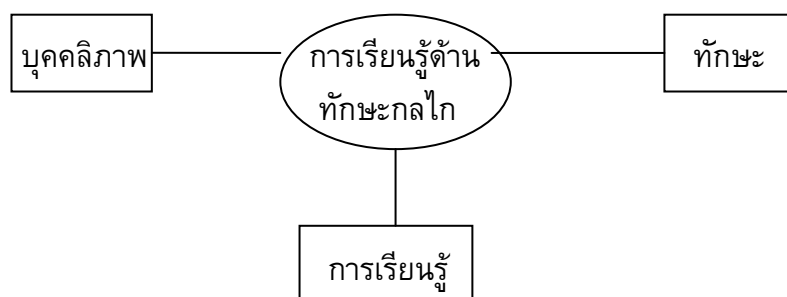
การเรียนรู้ด้านทักษะกลไกมี 3 องค์ประกอบ และในแต่ละองค์ประกอบของการเรียนรู้มีองค์ประกอบย่อยดังนี้

1 องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ

ก พันธุกรรม ประกอบด้วยรูปร่าง ความสูง น้ำหนัก ความหนาแน่นของร่างกาย ฯลฯ

ข ความแข็งแรงสมบูรณ์ ประกอบด้วยระบบไหลเวียนโลหิต ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความทนทานของกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัว ฯลฯ

ค จิตวิทยา ประกอบด้วยแรงจูงใจ อารมณ์ ฯลฯ

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบในการเรียนรู้ด้านทักษะกลไก

2 องค์ประกอบด้านทักษะ

ก ทักษะพื้นฐานในกีฬาเฉพาะอย่างแต่ละอย่าง

ข ความสามารถในการกีฬาหรือทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นมาได้ด้วยการฝึก (No – Body is born athleth)

ค ความต้องการที่จะเลียนแบบสิ่งที่ถูกต้อง

3 องค์ประกอบด้านการเรียนรู้

ก ความสำคัญของการฝึกหัด ความบกพร่องในการฝึก และการฝึกด้านจิตใจ

ข ชนิดของการฝึกหัดเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และการฝึกด้านจิตใจ

ค ความรู้เกี่ยวกับอัตราความเร็วและความก้าวหน้าในการเรียนรู้

ง ความรู้เกี่ยวกับความไม่คงที่ของการเคลื่อนไหว

จ ความสำคัญของผลย้อนกลับ

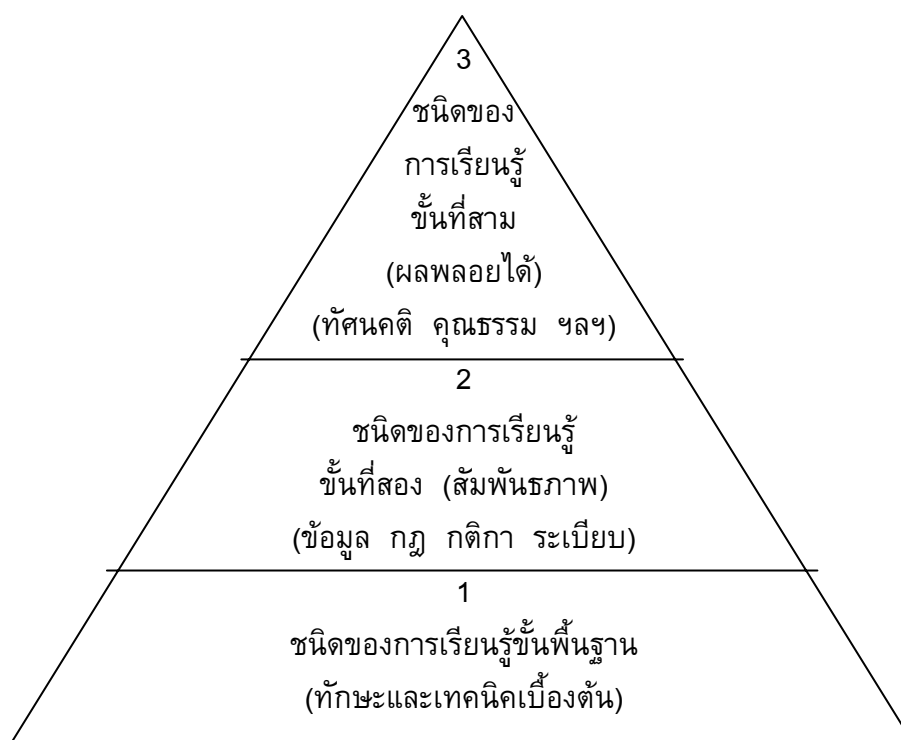
ชนิดของการเรียนรู้ทางพลศึกษา

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539 : 73) ได้กล่าวไว้ว่า ชนิดของการเรียนรู้พลศึกษารูปมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ชนิดของการเรียนรู้ที่จะกล่าวถึงเป็นการเรียงลำดับการเกิดจากง่ายไปหายาก ซึ่งมี 3 ขั้นดังนี้

1 การเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน (primary learning) คือการเรียนรู้ขั้นต้นหรือขั้นเทคนิค เป็นการเรียนรู้ทักษะเฉพาะอย่างที่ไม่สลับซับซ้อน เช่น การเตะลูกฟุตบอล การส่งลูกชนไก่ เป็นต้น

2 การเรียนรู้ขั้นที่สอง (secondary leaning) คือการเรียนรู้ที่ยากกว่าขั้นแรกอาจเรียกว่าขั้นสัมพันธ์ภาพ (associate) ก็ได้ เพราะเป็นขั้นที่นำเอาทักษะต่าง ๆ ได้เรียนและฝึกไปแล้วในขั้นแรกไปผสมผสานกันให้เกิดประโยชน์ด้วยการใช้ในสภาพการณ์จริง เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับกฎ กติกา ข้อมูล ระเบียบต่าง ๆ ของการเรียนรู้พลศึกษาเพิ่มเติมเข้าไป เช่น หน้าที่ของการเล่นในตำแหน่งต่าง ๆ ของกีฬา ประเภททีม กติกาการเล่น การตัดสินใจขณะเล่นหรือแข่งขัน การเลือกใช้ระวางรักษาอุปกรณ์

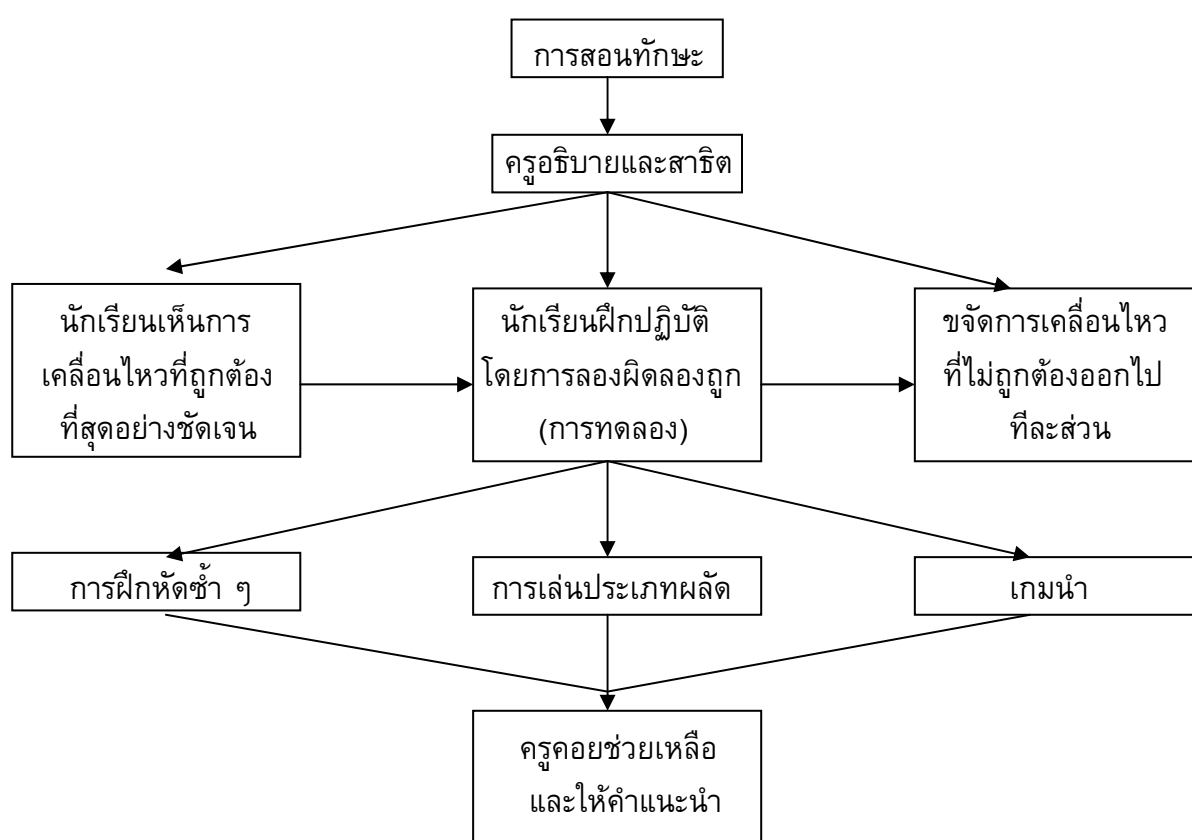
3 การเรียนรู้ขั้นที่สามหรือขั้นผลพลอยได้ (concomitant learning) คือการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่หนึ่งและสองเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านทัศนคติ คุณธรรม และคุณลักษณะต่าง ๆ ให้ดีขึ้น รวมทั้งการพัฒนาการควบคุมอารมณ์ ความอดทน ความรู้สึก ซึ่งรวมเรียกว่าเป็นคุณลักษณะของผู้มีน้ำใจนักกีฬา สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นในขณะที่เล่นกีฬาโดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลและแนะนำอยู่ด้วย (Vannier and Fait , 1969)

ภาพประกอบ 3 ชนิดหรือลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางพลศึกษา

การสอนทักษะ

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 172 – 173) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากการใช้เทคนิคการสอนแล้ว ครูอาจต้องใช้เทคนิคพิเศษสำหรับการสอนทักษะอีกโดยเฉพาะการอธิบายและสาธิตสั้น ๆ ต่อจากนั้นจึงให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามด้วยการฝึกและมีครูคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำอยู่ตลอดเวลา โดยให้คำแนะนำช่วยเหลือตามความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน วิธีการสอนเช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เห็นภาพการเคลื่อนไหวที่ถูกต้องชัดเจนดีที่สุดก่อน ต่อจากนั้นก็ฝึกด้วยตนเองด้วยการลองฝึกลองถูก (เป็นการทดลอง) และสุดท้ายนักเรียนก็จะค่อย ๆ ขจัดการเคลื่อนไหวที่ไม่ถูกต้องออกไปทีละส่วน

ภาพประกอบ 4 กระบวนการสอนทักษะ

ชนิดของทักษะ

ทักษะการเคลื่อนไหวในวิชาพลศึกษามีหลายชนิด แต่ละชนิดมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ครูจึงควรเข้าใจว่าทักษะการเคลื่อนไหวใดจะใช้เมื่อไรจึงจะเหมาะสม และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะมี 5 ชนิดดังนี้

1 ทักษะเปิด (open skill) เป็นการเคลื่อนไหวในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่อเนื่องกันตลอดเวลา ฉะนั้นจึงต้องเคลื่อนไหวเพื่อปรับตัวให้คงที่ด้วยการใช้สิ่งเร้าต่าง ๆ

ค่อนข้างมาก ผลที่ได้รับคือนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหวอย่างยืดหยุ่น (flexibility movement) เพื่อการตอบสนองที่ดี หรืออาจกล่าวว่า ทักษะเปิดเป็นทักษะที่สามารถทำได้ภายใต้เงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา ฉะนั้นจึงเป็นทักษะที่ต้องการความยืดหยุ่นในการเคลื่อนไหวเพื่อการตอบสนอง เช่น การเล่นแฮนด์บอล นักกีฬาไม่สามารถจะใช้รูปแบบของการเคลื่อนไหวที่เหมือนกันได้ทุกอย่างได้ในการยิงประตู 2 ครั้งประสิทธิภาพของทักษะเปิดจึงต้องใช้การเคลื่อนไหวที่สามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสมกับงานแต่ละงานหรือให้เหมาะสมกับสภาพการณ์แต่ละสภาพการณ์

2 ทักษะปิด (Closed skill) เป็นทักษะที่ต้องทำซ้ำ ๆ กันให้แม่นยำที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย และไม่ต้องมีการใช้สิ่งเร้าให้นักเรียนสนใจมากขึ้น นักเรียนจะรู้ผลของความก้าวหน้าอย่างแน่นอน และสามารถรู้ด้วยว่าจะต้องเคลื่อนไหวอย่างไรในสภาพแวดล้อมอย่างไรจึงจะดีหรืออาจกล่าวได้ว่า ทักษะปิดเป็นทักษะที่ต้องใช้การเคลื่อนไหวในรูปแบบที่คงที่และจะมีรูปแบบการเคลื่อนไหวได้สิ่งแวดล้อมที่เกือบจะไม่มีเปลี่ยนแปลง เช่น การฝึกยิมนาสติกประจำวัน การกระโดดน้ำ การขว้างจักร หรือการทุ่มน้ำหนัก

3 ทักษะไม่ต่อเนื่อง (discrete skill) เป็นทักษะที่มีการเริ่มและการจบอย่างปกติธรรมดา เช่น เทคนิคการโยนลูกโทษในกีฬาเบสบอล เป็นทักษะที่จะจบลงในตัวเองไม่ต่อเนื่องเป็นชุด ๆ กันไป

4 ทักษะต่อเนื่อง (serial motor skill) เป็นทักษะที่ประกอบด้วยเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน เกิดขึ้นตามหลังกันในเวลาอันรวดเร็วและเป็นทักษะที่ใช้มากในกีฬาหลายประเภท เช่น การเลี้ยงลูกเบสบอลให้เหมือนกับว่าลูกเบสบอลนั้นเคลื่อนที่ไปเองได้

5 ทักษะซ้ำ ๆ (continuous skill) เป็นทักษะที่ต้องกระทำซ้ำ ๆ กันและส่วนใหญ่จะเป็นการเคลื่อนไหวที่เหมือนกัน เป็นทักษะที่ถูกนำมาใช้บ่อย ๆ ไม่จบสิ้น เช่น การว่ายน้ำท่าต่าง ๆ การเข้าที่เริ่มต้นวิ่งของนักวิ่งระยะสั้น หรือการฝึกความอดทน เป็นต้น

การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเรียนการสอนทักษะ

การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเรียนการสอนทักษะ ประกอบด้วย

1. สภาพที่เหมาะสมของผู้เรียน ผู้เรียนจำเป็นต้องมีวุฒิภาวะทางร่างกายทางสมอง และสังคมเหมาะสมกับกิจกรรมที่ต้องทำ ความแข็งแรง ความอดทน ความเร็ว ของกล้ามเนื้อต้องเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ผู้เรียนสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอุปสรรคและการให้ และต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมอีกด้วย กิจกรรมทางทักษะที่เกี่ยวกับการเข้าสังคม เช่น การเล่นกีฬา เป็นต้น ผู้เรียนจะต้องมีวุฒิภาวะพอที่จะปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และสามารถยอมปฏิบัติตาม เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมได้ นอกจากนี้จะต้องมีสุขภาพที่ดีไม่เหนื่อยอ่อนในขณะปฏิบัติงาน และต้องมีแรงกระตุ้นเตือนให้อยากเรียนอีกด้วย

2. อุปกรณ์ วัสดุ และสิ่งแวดล้อม

อุปกรณ์ เป็นเครื่องกระตุ้นเตือนให้เกิดความสนใจกิจกรรม เช่น เด็กเห็นลูกบอลทำให้อยากเตะลูกบอล เห็นสระว่ายน้ำทำให้อยากกระโดดน้ำ อยากว่ายน้ำ เป็นต้น

3. วิธีสอน การเรียนรู้ที่เกิดจากการสอนนั้นมาจาก การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน เช่น ภาษาที่ใช้ ภาษาพูด เขียน รูปภาพ ตัวอย่างการสาธิต ฯลฯ ในการสอนครั้งแรก ๆ ไม่ควรให้ผู้เรียนทำตามแบบทุก ๆ อย่าง เพราะผู้ที่ทำตามแบบอย่างที่ซับซ้อนได้ต้องมีทักษะสูง ดังนั้นควรเริ่มต้นไปเป็นลำดับ เช่น ให้ผู้เรียนเข้าใจจุดหมายของกิจกรรมโดยกว้าง ๆ เข้าใจหลักการ และการใช้อุปกรณ์ วัสดุฯ โดยทั่ว ๆ ไป ต่อไป จึงเข้าสู่รายละเอียดอื่น ๆ และฝึกหัดในรายละเอียดแต่ละอย่างจนเกิดความชำนาญ เช่น การสอนว่ายน้ำกับผู้เริ่มฝึกหัด ผู้เรียนไม่สามารถว่ายน้ำตามแบบที่ครูสาธิตได้ทันที หากต้องการฝึกการใช้แขน ขา หายใจ ไปตามขั้นตอนก่อนแล้ว จึงรวมทักษะทุกขั้นตอนเข้าด้วยกันเป็นการว่ายน้ำที่สมบูรณ์แบบ (วัลลีย์ ภัทรโรภาส. 2531 : 21 - 23)

ปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้การเรียนพลศึกษาได้ผลดี

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 75 – 78) ได้กล่าวไว้ว่าจากหลักการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วพอจะกล่าวได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้ผลดีนั้น พอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ทักษะทางการกีฬาควรจะเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ล้วนมีส่วนสำคัญมากในการพัฒนาทักษะเบื้องต้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการเล่นกีฬาต่อไป ฉะนั้น ในวัยเด็ก ควรจะมีโอกาสได้เคลื่อนไหวเพื่อการเจริญทางด้านกลไกของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างทั่วถึงกัน

2. การเปิดโอกาสให้เด็กเล็ก ๆ ได้มีการพัฒนาในทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ในระยะแรกควรให้เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรเร่งหรือสร้างสถานการณ์ให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นการบังคับเด็ก

3. การสอนแต่ละครั้ง นักเรียนควรจะได้รู้เป้าหมายที่ถูกต้องและชัดเจน คือ นักเรียนควรรู้ว่าทักษะหรือสิ่งที่เรียนนั้น ๆ ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง เพราะเป็นการช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง และหาวิธีการในการเรียนทักษะนั้น ๆ ควบคู่ไปกับการฝึกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนทักษะ ถ้าจะให้ได้ดีแล้ว การใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อจะให้ถูกต้องตามเป้าหมายนั้นมีความสำคัญมาก

4. การเรียนทักษะการเคลื่อนไหวต่าง ๆ จะได้ผลดีไม่น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมปัจจัยที่สำคัญต่าง ๆ เหล่านี้

5. การเรียนที่ได้ผลดีนั้น ผู้เรียนควรมีความรู้สึกรู้สึกพอใจในประสบการณ์และผลที่ได้รับจากการเรียนเพราะตามปกตินักเรียนมักจะชอบฝึกหัดกิจกรรมที่ตนเองมีประสบการณ์ในทางที่ดี และละทิ้งกิจกรรมที่มีประสบการณ์ไม่ดี ฉะนั้น ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่สามารถดึงดูดใจให้มีส่วนร่วมและฝึกหัดในสิ่งที่เรียนนั้น ๆ ต่อไปอีก

6. ครูควรใช้วิธีสอนหลายวิธี และแต่ละวิธีควรมีความยืดหยุ่นตามสภาพการณ์นั้น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม ความสามารถของครูผู้สอน ความแตกต่างของความต้องการของนักเรียนตลอดจนอุปกรณ์ สถานที่ และดินฟ้าอากาศ หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น วิธีการสอนอย่างหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับสภาพการณ์หนึ่ง และวิธีสอนอีกอย่างหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับอีกสภาพการณ์หนึ่งก็ได้

7. การเรียนทักษะต่าง ๆ ครูควรกำหนดระยะเวลา และกระจายเวลาในการฝึกให้เหมาะสมในกิจกรรมแต่ละอย่างนั้น ๆ โดยทั่วไปการเรียนบ่อยครั้งในระยะเวลาอันสั้นจะได้ผลดีกว่าการเรียนน้อยครั้งและครั้งหนึ่งใช้เวลานาน ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการเรียนบ่อยครั้ง โดยแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาอันสั้น เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้ฝึกฝนความจำบ่อยครั้งกว่า การฝึกน้อยครั้งและแต่ละครั้งใช้เวลานาน ๆ นั้น อาจทำให้ผู้เรียนมีความเหนื่อยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นถ้ายังคงฝึกหัดหรือเรียนต่อไปเป็นเวลานาน ๆ อาจจะทำให้นักเรียนเรียนหรือฝึกหัดในทางที่ผิด ๆ ก็ได้ ฉะนั้นครูผู้สอนควรจะจัดจำนวนครั้งและระยะเวลาของการเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนที่จะสอนอย่างไรก็ดี ในกรณีที่บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ ก็อาจเพิ่มเวลาให้ยาวนานขึ้นได้ตามสมควร

8. ในการสอนวิชาพลศึกษา ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างของอัตราความเร็วของการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคนด้วย เพราะอัตราความเร็วของการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านทักษะ มักจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล และความแตกต่างของแต่ละบุคคลนี้ก็แตกต่างกันทั้งในระยะเวลาและระดับความยากง่ายของทักษะ ตลอดจนความพร้อมทางด้านร่างกายและ จิตใจด้วย นักเรียนบางคนอาจเรียนได้ดีและเร็วในระยะแรก ในระยะหลังอาจเรียนได้ช้า หรือไม่ก็บ่นหน้าเลย

ในทางตรงข้าม นักเรียนบางคนอาจเรียนช้าในระยะแรก แต่ในระยะหลังอาจจะเรียนได้ดีและเร็วซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีขึ้นเสมอในการสอนกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประจำ ครูควรจะศึกษาสาเหตุว่าความช้าหรือเร็วในระยะแรกและระยะหลังต่าง ๆ เหล่านี้สืบเนื่องจากสาเหตุอะไร บางครั้งอาจเนื่องมาจากวิธีการสอน ระดับความยากง่ายของกิจกรรมการสอน ความขัดแย้งของเป้าประสงค์ที่สอน ความเหนื่อยทั้งทางร่างกายและจิตใจ หรือความจำกัดของลักษณะของร่างกายนักเรียน ฯลฯ ฉะนั้น ครูควรพร้อมที่จะแก้สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ให้ได้

9. การสอนแต่ละครั้ง ครูควรจะใช้วิธีการสอนแบบโดยส่วนรวม (whole method) แล้วจึงวิเคราะห์ทักษะนั้นออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนและฝึกหัด แล้วจึงฝึกหัดทักษะโดยส่วนรวมอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีความเข้าใจในสภาพการณ์ของทักษะที่จะนำไปใช้จริง ๆ นั้นว่าเป็นอย่างไร

10. การเรียนทักษะนั้นที่จะให้ได้ผลดีนั้น ผู้เรียนควรฝึกและปฏิบัติในวิธีที่ถูกต้อง ควบคู่ไปกับความเข้าใจในวิธีการนั้น ๆ ด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลอง และฝึกฝนทักษะตามที่ตนเข้าใจและสามารถนำมาวิเคราะห์แก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ ข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นก็ควรจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องตั้งแต่ระยะแรก และการฝึกหัดแต่ละครั้งก็ควรจะมีจุดมุ่งหมายปลายทาง

ตามหลักและวิธีการที่ถูกต้องด้วยเมื่อเป็นเช่นนี้ การเรียนรู้ในทักษะนั้นจึงเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

11. การเรียนพลศึกษา ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถที่จะอธิบายหรือสาธิตทักษะที่จะสอนได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ครูควรพร้อมที่จะตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของการฝึกหัดอยู่เสมอและทันทั่วทั้งที่ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถอธิบายให้นักเรียนได้ตรวจสอบตนเองว่าการฝึกของตนเองนั้นถูกต้องหรือมีข้อบกพร่องอย่างไร ถ้านักเรียนสามารถที่จะช่วยตัวเองได้มากเพียงใด การเรียนทักษะนั้น ๆ ก็จะเป็นไปได้เร็วมากเพียงนั้น

12. ครูควรบอกให้นักเรียนได้ทราบผลของการเรียนเป็นระยะ ๆ เมื่อนักเรียนได้ทราบการพัฒนาของตนเองแล้วจะทำให้มีกำลังใจและตั้งใจเรียนยิ่งขึ้น และทำให้การเรียนได้ผลดี

13. ครูควรจะใช้หลักของการเจริญเติบโตของร่างกายเป็นแนวทางในการเลือกกิจกรรมในการสอนเพราะการเจริญเติบโตของร่างกายเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยไม่ต้องมีการฝึกหัดหรือฝึกซ้อมเป็นพิเศษ และจะมีผลสะท้อนโดยตรงต่อการพัฒนาของกำลังความทนทานของกล้ามเนื้อทำให้ไม่สามารถเรียนกิจกรรมบางอย่างได้ดีเท่าที่ควร

14. แรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจมีความสำคัญต่อการเรียนมาก ในการเรียนวิชาพลศึกษาถ้านักเรียนมีแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจมาก การเรียนวิชาพลศึกษาก็จะดีขึ้น อย่างไรก็ตาม แรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจที่มาจากความรู้สึกภายในร่างกายและจิตใจของนักเรียนเอง มีบทบาทและได้ผลยาวนานกว่าแรงจูงใจที่มาจากภายนอก ครูพลศึกษาไม่ควรใช้รางวัลหรือคะแนนเป็นเครื่องกระตุ้นหรือจูงใจภายนอก เพื่อให้นักเรียนเกิดการอยากเรียนรู้อย่างเดียว ครูควรใช้วิธีการสอนและสร้างบรรยากาศของการสอน เพื่อให้นักเรียนได้มีความสำเร็จ มีความรัก และสนใจที่จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน เนื่องจากเห็นความสำคัญในกิจกรรมนั้น ๆ ควบคู่กันไปด้วย

15. ครูพลศึกษาจะต้องเข้าใจว่า ความพึงพอใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนอย่างใกล้ชิด หมายความว่า ถ้านักเรียนมีความพอใจในบรรยากาศของการเรียนแล้ว โอกาสของความสำเร็จในการเรียนย่อมมีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนวิชาพลศึกษา

16. ครูพลศึกษาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียน ความแตกต่างทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนนี้อาจจะมีมาแต่กำเนิดหรืออาจเนื่องมาจากการฝึกซ้อมและประสบการณ์ของเด็กมาก่อนก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจจะมีอิทธิพลต่อความต้องการ ทักษะ และอุดมคติในการเรียนวิชาพลศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนเหล่านี้ด้วย

17. ศักยภาพและความจำกัดทางด้านความสามารถทางด้านร่างกายของนักเรียนที่เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสามารถทางสติปัญญา คุณลักษณะ บุคลิกภาพ ลักษณะทางร่างกาย ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ควรจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าเป็นไปได้ กิจกรรมแต่ละอย่างควรจะจัดให้เป็นรายบุคคล แทนที่จะจัดให้เป็นหมู่ ๆ

18. การสอนพลศึกษาจะได้ผลดีที่สุดก็ต่อเมื่อครูพลศึกษาได้จัดสภาพการณ์ให้พร้อมที่จะมีกระบวนการเรียนการสอนเกิดขึ้นได้อย่างดี เช่น สถานที่ และนักเรียนมีพื้นฐานและมีความตั้งใจ

พร้อมที่จะเรียน ครูมีความรู้และความเข้าใจ และสามารถสร้างสภาพการณ์ของการสอนให้เกิดการทำลายในการเรียนขึ้น

19. การเรียนทักษะกีฬานั้น ถ้าต้องการให้ทักษะคงอยู่เป็นเวลานาน ครูควรให้นักเรียนได้ฝึกฝนเพิ่มขึ้นอีก เพราะระยะเวลาของการฝึกหัดจะเป็นแนวทางที่จะทำให้นักเรียนสามารถรักษาทักษะนั้น ๆ ต่อไปเป็นระยะเวลานาน

20. การเรียนทักษะนั้นที่จะให้ได้ผลดี ควรจะให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัดทักษะนั้น ๆ ในใจด้วย เพื่อจะช่วยให้แก่นักเรียนได้ทบทวนและวิเคราะห์ทักษะที่ได้ฝึกไปแล้วว่าถูกต้องมากน้อยเพียงใด และควรจะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างไร ซึ่งเป็นหนทางให้นักเรียนเข้าใจและมีความแม่นยำในทักษะทางจิตใจมากยิ่งขึ้น และสามารถปรับปรุงทักษะในการฝึกครั้งต่อไปด้วย

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้

เอนกกุล กริแสง (2523 : 53 – 60) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของคนเรานั้นอาจแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 อย่างดังนี้

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับผู้เรียน คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ วุฒิภาวะ แรงจูงใจ ความพร้อม สมรรถวิสัย และความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน มีความเกี่ยวข้องกับระดับการเรียนรู้อยู่มาก วุฒิภาวะ เป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดระดับการเรียนรู้และความรวดเร็วในการเรียนรู้ โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีวุฒิภาวะสูงย่อมเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีวุฒิภาวะต่ำ แต่ข้อเท็จจริงนี้ก็มีขีดจำกัดอยู่บ้าง คือ เรามักจะกล่าวว่า “ไม่แก้ตัวยาก” ความแตกต่างในด้านสมรรถวิสัย จะเป็นในทางร่างกายหรือปัญญาก็ตาม จะมีผลต่อระดับการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ด้วย ความพร้อม ซึ่งมีผลจากวุฒิภาวะและประสบการณ์รวมกันก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่กำหนดการเรียนรู้ ผู้ที่มีแรงจูงใจสูงย่อมจะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่ขาดแรงจูงใจ ลักษณะทางบุคลิกภาพ เช่น ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็นความเชื่อมั่นในตนเอง ระดับความมุ่งมั่น ฯลฯ ย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่จูงใจให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อิทธิพลต่อการเรียนรู้เป็นอันมาก

2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับบทเรียน ตัวแปรประเภทนี้ หมายถึงความแตกต่างประการต่าง ๆ ของบทเรียนหรือกิจกรรมซึ่งอาจแตกต่างกันได้ในด้านความยากง่าย ความยาวของบทเรียน ความคล้ายคลึงกันระหว่างบทเรียน นอกจากนี้บทเรียนหรือกิจกรรมยังแตกต่างกันในด้านความสนุกสนาน ความน่าเรียนหรือน่าเบื่อ สิ่งเหล่านี้ต่างก็มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

3. ตัวแปรที่เกี่ยวกับวิธีการเรียน วิธีการจัดการเรียนการสอนก็มีผลต่อการเรียนรู้เช่นกัน กล่าวคือ

- 3.1 การฝึกฝน (Practice)
- 3.2 การเรียนเพิ่มขึ้น (Overlearning)
- 3.3 การรู้ผลงาน
- 3.4 การแบ่งบทเรียนเป็นตอน ๆ

3.5 การใช้ประสาทสัมผัสรับรู้ช่วยในการเรียน

3.6 การแนะแนวในการเรียน

3.7 เครื่องล่อใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียน

ปัจจัยภายใน

ลักษณะของนักเรียน

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 90 – 91) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะและความต้องการเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนในวัยต่าง ๆ และเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพลศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการเหล่านั้นด้วย ในการเลือกกิจกรรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนในวัยต่าง ๆ ครูจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพ ระดับความสามารถ ความต้องการ ความสนใจ และการแสดงออกของนักเรียนประกอบไปด้วย เพราะถ้านักเรียนมีวัยต่างกันก็จะมีพฤติกรรมแตกต่างกันออกไป ลักษณะความแตกต่างของนักเรียนแบ่งออกดังนี้

1 ความต้องการความสำเร็จและการยอมรับ นักเรียนไม่ได้ต้องการแต่เพียงความสำเร็จเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการข้อคิดเห็นและการยอมรับในความสำเร็จของตนเองจากผู้อื่นด้วย ไม่ชอบให้ใครวิจารณ์ในทำนองไม่ยอมรับในความสามารถ แต่ชอบการให้กำลังใจ การสนับสนุน ส่งเสริมอย่างจริงใจ และต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้ถึงที่สุด ความล้มเหลวจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กเกิดความวุ่นวายสับสน ขาดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ และที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ นักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จจะมีปฏิกิริยาต่อต้านกิจกรรมพลศึกษา ทำให้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่อไปครูจึงต้องใช้แรงจูงใจ

2 ความต้องการมีสมรรถภาพทางกายและบุคลิกภาพที่ดี ครูทุกคนควรทำความเข้าใจว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการหรือมีความกระตือรือร้นที่จะเป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงและมีบุคลิกภาพที่ดีเพียงใด โดยการฝึกให้นักเรียนเกิดความแข็งแรงและมีความสุขสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ฉะนั้นครูจะต้องสนใจและเข้าใจนักเรียนที่มีปัญหาเนื่องจากความอ่อนแอทางด้านร่างกาย ความอ้วน ความงุ่มง่าม หรือผิดปกติต่าง ๆ เป็นพิเศษ

3 ความต้องการแข่งขัน ความต้องการทางด้านนี้เกี่ยวข้องกับความต้องการความสำเร็จ และการยอมรับดังกล่าวนั้นแล้ว ประกอบกับความต้องการที่จะแข่งขันกับเพื่อน ๆ หรือการแสดงออกถึงความเป็นผู้มีทักษะและความแข็งแรงทางด้านร่างกาย เพื่อจะดูว่าใครแข็งแรงหรือเก่งกว่ากัน เป็นความต้องการที่จะแสดงออกถึงพฤติกรรมต่าง ๆ

4 ความต้องการการยอมรับจากสังคม นักเรียนชอบที่จะเป็นที่ยอมรับและนิยมยกย่องของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะมีพฤติกรรมแสดงออกใดก็ตาม นักเรียนหวังที่จะได้รับความนิยมเชื่อถือจากผู้ใหญ่ด้วย

5 ความต้องการผจญภัย เป็นเรื่องของความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ

6 ความต้องการแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ตามความพอใจ นักเรียนชอบคิดหาทางที่จะได้ประสบการณ์แปลกใหม่ด้วยวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมการแสดงออกทางร่างกายตามความคิดของตนเอง

7 ความต้องการแสดงออกตามจังหวะ

8 ความต้องการรู้ นักเรียนเป็นบุคคลหนึ่งที่อยู่อาศัยอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นักเรียนจึงมีใจจะสนใจเพียงแต่ว่าเขาทำอะไร อยู่เท่านั้น แต่เขาต้องการจะรู้ด้วยว่าทำไม เขาต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งความต้องการดังกล่าวเป็นลักษณะของสิ่งเร้าที่ดีมาก เพราะบุคลิกภาพของคนเราจะสร้างขึ้นมาก็ได้ด้วยความรู้ อยากเห็นในสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง

ลักษณะทางด้านร่างกาย

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 54) ได้กล่าวถึงลักษณะทางด้านร่างกายไว้ดังนี้

1 นักเรียนในวัยนี้จะมีร่างกายอยู่ในระหว่างการเจริญเติบโต น้ำหนักและส่วนสูงจะเพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนอย่างสม่ำเสมอ

2 โครงกระดูกของนักเรียนในวัยนี้ยังมีความอ่อนแอมาก อาจจะคด งอ หรือหักได้ง่าย

3 ความสามารถในการทำงานของระบบไหลเวียนยังน้อยมาก เป็นเหตุให้มีความสามารถในการสะสมพลาสมาได้น้อย และมีความทนทานของร่างกายน้อยตามไปด้วย

4 กล้ามเนื้อของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างการเจริญเติบโต ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อจึงอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะกล้ามเนื้อในบริเวณแขนและไหล่

5 การทำงานประสานกันระหว่างระบบกล้ามเนื้อและประสาทของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายโดยทั่วไปยังน้อยมาก ทำให้นักเรียนในวัยนี้กำลังและสามารถที่จะควบคุมการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ได้อย่างกว้าง ๆ เท่านั้น ถ้าเป็นการเคลื่อนไหวที่มีความประณีตบรรจง หรือความละเอียดลออถี่ถ้วน จะยังไม่สามารถทำได้ดีเท่าที่ควร ประสาทยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่เช่นเดียวกัน ทำให้ลำบากในการที่จะติดตามวัตถุเคลื่อนที่ และในขณะเดียวกันการสนองตอบต่อสัญญาณหรือรีแอกชันก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร

อารมณ์

ความหมายของคำว่า อารมณ์

วรินทร์ สายโอบเอื้อ (อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ . 2523) ว่า “ อารมณ์เป็นความรู้สึกที่รุนแรง ทำให้จิตใจปั่นป่วนและแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างรุนแรงต่างไปจากธรรมดา และมักจะมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อหรือของต่อมบางอย่างควบคู่กันไปด้วย”

สุชา จันทรเฒ (อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ . 2523) ว่า “ อารมณ์ หมายถึง สถานะความหวั่นไหวของร่างกาย เป็นความรู้สึกที่รุนแรงทำให้จิตใจปั่นป่วน และแสดงพฤติกรรมออกมาไม่เป็นไปตามปกติ พฤติกรรมที่แสดงออกมักรุนแรงกว่าธรรมดาและมักควบคุมไปกับความเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ”

ปราณี รามสูตร (อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ . 2523) ว่า อารมณ์หมายถึงสภาวะ การเกิดความรู้สึกและการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของบุคคลเมื่อได้มีการปะทะสัมพันธ์กับสิ่งเร้าหรือ สิ่งแวดล้อมทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมซึ่งผิดไปจากปกติ

ลักษณะของอารมณ์บางอย่างที่สำคัญ

อารมณ์มีทั้งประเภทที่พึงปรารถนา อารมณ์มีทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็ก และเป็นผลร้ายต่อพัฒนาการของเด็ก อารมณ์มีทั้งที่ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีขึ้นและควรระงับ กำจัดให้หมดไป ปรากฏว่าอารมณ์ที่ไม่ยินดีบางประการก็ให้ประโยชน์อยู่บ้างเช่น “อารมณ์กลัว” ให้คุณค่าในแง่เป็นสัญญาณเตือนให้ระมัดระวังภัยอันตราย กระตุ้นให้ร่างกายเตรียมพร้อมที่จะ ตอบสนองได้ทันทั่วทั้งที่ “อารมณ์วิตกกังวล” ให้ประโยชน์ในแง่ทำให้เกิดภาวะการตื่นตัว ระแวด ระวัง ทำให้การประกอบกิจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นควรศึกษาถึงธรรมชาติของ อารมณ์บางอย่างที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอน การปกครองชั้น การกล่อมเกล า พฤติกรรม การปรับตัว การแก้ปัญหา ฯลฯ ครูจำเป็นต้องทราบว่าอารมณ์ชนิดใดที่จะกระตุ้น ให้นักเรียน อยากรู้ หรือให้ผลดีต่อการเรียนรู้ อารมณ์ชนิดใดมีผลกระทบหรือสกัดกั้นการรับรู้ของ เด็ก

1. ความรัก (Love) เป็นอาหารใจ ช่วยให้อบอุ่น แ่มชื่น เกิดความสุข ความพอใจ การขาดความรักอาจทำให้ชีวิตเหี่ยวแห้งไปทั้งร่างกายและจิตใจ มีชีวิตอยู่อย่างไม่สมบูรณ์ จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า เด็กกำพร้าที่ขาดความรักบางราย เป็นโรคไม่รับอาหาร คือกิน เข้าไปเท่าไรก็ขับถ่ายออกมาเท่านั้น ต่อเมื่ออุ้มชูดูแลอย่างใกล้ชิดและให้ความรัก จึงปรากฏว่า อาการดีขึ้น เด็กต้องการความรักจากพ่อแม่และผู้ใหญ่ ความรักเป็นผลต่อพัฒนาการทางจิตใจและ ร่างกายของเด็กเป็นอย่างมาก ครูจึงควรให้ความรักแก่เด็กมาก ๆ ธรรมชาติวัยเด็กมักจะมีความรัก ต่อสิ่ง ทั่ว ๆ ไป รักของที่เป็นของตน รักคนที่รักเขา แต่ความรักไม่จดจ่อทุ่มเทเหมือนวัยรุ่นซึ่ง อารมณ์รักอย่างรุนแรง ทุ่มเท หลงใหล คลั่งไคล้ มุ่งรักเพศตรงข้าม ถ้าครูสามารถสร้างหรือ ชักจูงอารมณ์รักของเด็กไปในทางที่ถูกแล้วจะทำให้เขามีความพยายามที่จะเรียนอย่างดีที่สุด

2. ความกลัว (Fear) เกิดขึ้นเมื่อคนเรารู้สึกว่าขาดความอบอุ่น เสถียรภาพ สวัสดิภาพ อันตรายมาใกล้ตัว เป็นอารมณ์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์ ความไม่พอใจ เป็นอารมณ์ที่ กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนอย่างมาก บั่นทอนความคิดสร้างสรรค์ ขาดความเชื่อมั่นใน ตนเอง

ความกลัว (Fear) ทำให้การเรียนรู้ไม่ได้ผล ดังจอห์นโฮลท์ กล่าวไว้ในหนังสือ How children Fail หน้า 48 – 49 ว่า The Scared fighter may be the best fighter , but the scared learner is always a poor learner และปรากฏอยู่เสมอที่เด็กชาวปัญญาดีเรียนไม่ได้ดีเพราะความกลัวครู

กลัว (Fear) ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและการเรียนรู้ควบคู่กันไป อิทธิพลของบุคลิกภาพที่มีต่อความกลัวสังเกตได้จากวัยทารก มีความกลัวสิ่งต่าง ๆ ไม่มากนัก สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กวิจัยพบว่าเด็กเรียนรู้ความกลัวจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม “ความกลัว” มีบทบาทต่อพัฒนาการและการปรับตัวของเด็กมาก ถ้าเด็กมีความกลัวในสิ่งต่าง ๆ ย่อมมีประสบการณ์อยู่ในวงแคบ ไม่กล้าเผชิญหรือกระทำสิ่งใด เด็กที่กลัวมาก ๆ มักจะเก็บขี้นม ไม่มีเพื่อนฝูง หลบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เกาะแจอยู่กับบุคคลเพียงบางคนตลอดเวลาไม่กล้าทำอะไรที่ตนเองอยาก رؤอยากเห็น นับว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากาย สติปัญญา และสังคมของเด็กและยังบั่นทอนสุขภาพจิตและบุคลิกภาพอีกด้วย แม้ว่า “ความกลัว” จะมีประโยชน์อยู่บ้างในแง่เตือนให้ระวังอันตราย หรือกระตุ้นให้ร่างกายเตรียมพร้อมคอยยับยั้งไม่ให้ทำอะไรหุนหันพลันแล่น ทำให้รู้จักอ่อนน้อม รอบคอบ ระแวดระวัง ระวังกิริยามารยาท รู้จักรักษาระเบียบวินัยก็ตาม โทษของความกลัวก็มีอยู่มากมายนัก จึงต้องสอนให้เขากลัวในสิ่งที่มีเหตุผล ไม่กลัวสิ่งต่าง ๆ อย่างมกมาย เพื่อเขาจะได้กล้าเผชิญและกระทำสิ่งต่าง ๆ ในทางสร้างสรรค์มีประสบการณ์ในวงกว้าง เป็นคนที่มีค่าในสังคมต่อไป โทษของความกลัวเช่น ทำให้ใจหดหู่ ตีตนก่อนไข้และได้รับความทรมานใจโดยไม่จำเป็น บางคนเอาความทุกข์มาใส่ตัวไว้เปล่า ๆ (Borrowed trouble) คือทุกข์ร้อนในสิ่งที่ยังไม่เกิด บางคนทุกข์ร้อนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปแล้ว แก้ไขไม่ได้แล้ว แทนที่จะเผชิญเหตุการณ์นั้นด้วยใจที่มั่นคงความกลัวอย่างสุดหยั่งรากลึก ซึ่งเกิดขึ้นอย่างไม่น่าจะเกิด เกิดขึ้นอย่างไรเหตุผล เช่น กลัวที่เปิดโล่ง กลัวที่สูง กลัวที่ปิดล้อม กลัวฝุ่น มีอิทธิพลให้คนมีพฤติกรรมวิปริตได้

การป้องกันและเอาชนะความกลัวนั้น เราไม่สามารถกำจัดความกลัวให้สูญสิ้นไปได้หมด และการสอนไม่ให้เกิดรู้จักกลัวอะไรเลยจะเป็นผลเสียมากกว่าผลดี ควรป้องกันความกลัวที่ปราศจากเหตุอันควร หรือความกลัวจำพวกที่เป็นความขลาด ควรเตือน ชี้แจง ให้แลเห็นสภาพและลักษณะของสิ่งที่เด็กกลัวให้เด็กรู้ว่าเป็นสิ่งที่ควรกลัวหรือไม่ ทำให้เด็กคุ้นเคยกับสิ่งที่เขากลัว หาวิธีให้เผชิญหน้ากับสิ่งที่กลัว

ความกลัว (Fear) เป็นอารมณ์ที่ธรรมชาติสามัญมาก ความกลัวมีอยู่ 2 รูปแบบ รูปแบบหนึ่ง คือความกลัวตามธรรมชาติ เป็นความกลัวที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด ความกลัวอันนี้ใคร ๆ ทุกคนต้องมี ส่วนความกลัวอีกอย่างหนึ่ง เป็นความกลัวที่ได้มาจากการเรียนรู้คือ มาเรียนเอาจากสังคมที่ตัวเองอยู่ เพราะฉะนั้นความกลัวอันหลังนี้แตกต่างกันไปตามสิ่งแวดล้อมในสังคม

สำหรับความกลัวที่มีติดตัวมาแต่ธรรมชาตินั้น นักจิตวิทยาก็ได้พยายามค้นคว้าว่ามีอะไรบ้าง โดยดูจากเด็ก ๆ ที่เพิ่งแรกเกิดใหม่ ๆ ยังไม่ได้ผ่านการเรียนรู้จากสังคมไปเลยนั้น เท่าที่ค้นพบแล้วเราก็พบว่า เด็กทารกกลัวอยู่ 2 อย่างคือ กลัวเสียงดังและกลัวตกจากที่สูง

ความกลัวที่เกิดจากการเรียนรู้มันเกิดมาได้ 3 ทาง คือ

1 ถูกวางเงื่อนไข เช่น เด็กที่กลัวกระต่าย เนื่องจากผู้ใหญ่เอากะต่ายไปเข้าคู่กับเสียงดัง ที่ทำให้ตกใจกลัวจากการกลัวกระต่ายนี้ เด็กก็จะขยายการเรียนรู้ออกไปเป็นลูกโซ่ในสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันด้วย บางครั้งเมื่อโตขึ้นก็ไม่ทราบว่าทำไมจึงกลัว

2 เกิดจากอิทธิพลของสังคม เมื่อเราเกิดมาอยู่ในสังคม เราจะเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยม กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม และเรียนรู้ว่าจะกลัวอะไรบางอย่างที่สังคมกลัว เช่น กลัวเสียหน้า กลัวอาย กลัวล้มเหลว กลัวสอบตก กลัวคนเกลียด ฯลฯ

3 เมื่อเหตุการณ์ร้ายเกิดขึ้นกับตนเอง ทำให้รู้ผลของสาเหตุแห่งการกลัวนั้น เช่น เด็กอาจจะไม่เคยกลัวงูมาก่อน เมื่อถูกกัดเข้าครั้งหนึ่งก็อาจจะสร้างความกลัวขึ้นมา อาจจะไม่เคยได้รับประสบการณ์จริง ๆ แต่ได้ทราบผลของมันจากผู้อื่นก็อาจเกิดความกลัวได้ เช่น ทราบว่างูกัดแล้วตาย

3. ความวิตกกังวล (Anxiety) มีพื้นฐานมาจากความกลัว เป็นความกลัวที่ตีตนไปก่อนไข้ กลัวสิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น เกิดขึ้นโดยหาสาเหตุไม่ได้ นักจิตวิทยาจึงอธิบายไว้ว่า ความวิตกกังวล คือความกลัวที่ไม่รู้สาเหตุ ไม่สามารถบอกได้ว่ากลัวอะไร ไม่รู้ว่าสิ่งที่กลัวนั้นคืออะไร บางทีเรียนว่ากลัวที่คลุมเครือ ไม่มีความรุนแรงเหมือนความกลัว และจะเกิดขึ้นเป็นเวลายาวนานกว่าความกลัว ความวิตกกังวลเกิดจากการคาดการณ์ล่วงหน้าและไม่สามารถยุติผลจากการคาดการณ์นั้นได้ ความวิตกกังวลเกิดขึ้นจากความนึกคิดจากภายในตนเอง (Subjective danger) อาจมีสาเหตุมาจากมนุษย์ด้วยกันเอง ส่วนความวิตกกังวลจากสิ่งหรือวัตถุภายนอก (Objective danger) มีสาเหตุมาจากวัตถุ Jersild ให้ความหมายไว้ว่า ความวิตกกังวล คือ ความวุ่นวายใจที่เกิดขึ้นจากการคาดการณ์ล่วงหน้า ว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นหรือจะมีภัยอันตรายใด ๆ เกิดขึ้นแก่ตน

Spielberger สรุปไว้ว่า

1. ในการเรียนที่ต่อเนื่องกันเป็นระยะยาว พบว่าพวกที่มีความวิตกกังวลต่ำจะเรียนหรือทำงานได้ดีกว่าพวกที่มีความวิตกกังวลสูงในระยะแรก ๆ แต่ในระยะหลัง ๆ พวกวิตกกังวลสูงจะดีกว่า

2. ในการเรียนเกี่ยวกับสังกัป (Concept) พบว่าเด็กที่มีสติปัญญาสูงในกลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงจะเรียนได้ดีกว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำ ส่วนเด็กพวกที่มีระดับสติปัญญาดำพบว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงจะเรียนได้ไม่ดีเท่ากับเด็กที่มีความวิตกกังวลต่ำ

3. เด็กพวกที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำจะทำงานได้ผิดพลาดน้อยกว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูง

4. เด็กที่มีความวิตกกังวลสูงทำคะแนนประเภทไม่ต้องใช้ความจำยุ่งยากได้ดีกว่า แต่กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำทำคะแนนของประเภทการเรียนที่ต้องใช้ความจำที่ซับซ้อนได้ดีกว่า

พฤติกรรมที่เกิดจากอารมณ์ (Emotional Behavior)

อารมณ์มีส่วนกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เมื่อเกิดอารมณ์สนุก บุคคลก็ยิ้มแย้ม เบิกบาน เกิดอารมณ์เศร้า บุคคลก็จะเหงาหงอยเชื่องซึมไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อบุคคลเกิดอารมณ์จะมีปฏิกิริยาต่าง ๆ พฤติกรรมที่คนเราแสดงออกเวลามีอารมณ์แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ปฏิกริยาภายนอก (Explicit Reaction) เป็นพฤติกรรมภายนอกที่แจ่มแจ้ง รุนแรง เห็นได้ชัดเจน (overt Behavior) ยิ้มแย้ม กระปรี้กระเปร่า มีหลักอยู่ว่า คนเรามีความกระตือรือร้นใจอย่างไร จะแสดงอาการออกมาทางกาย เช่น

แสดงออกในรูปการท่าทาง เช่น ขว้าง ปา ทูบ ตี ต่ำว่า ทำร้าย สบประชัญ
ท่าทาง ทำให้แตกหักเสียหาย โยนทิ้ง ตบ

แสดงออกทางน้ำเสียง (Vocal Expression) เช่น สั่นรัว ดัง อึ้ง ขาดหาย เร็ว
เครือ คราง

แสดงออกในรูปของความยินดี ดีใจ และเต็มใจ เช่น กอดรัด กระโดด ประหม่อมือ
จับมือสั่น ร้องไชโย

แสดงออกในรูปของการวางเฉย เช่น ไม่พูด ไม่กิน ไม่ทำ ไม่แยแส ทำเฉยเมย
ไม่สนใจ ไม่ยิ้ม ไม่ติดต่อด้วย ไม่เข้าใกล้ ไม่ร่วม ไม่รับ ไม่ให้

แสดงออกในรูปของการถอยหนี เช่น หลบเลี่ยง ไม่สบตา เดินหนี หันหน้าหนี

แสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) เช่น หน้าแดง – โกรธ , หน้าซีด –
กลัว , คิ้วขมวด – สงสัย , ตาเหม่อ – กังวล , หน้าบึ้งตึง – ไม่พอใจ , ยิ้มแย้ม – พอใจ ,
หน้าซีดขาวเผือด – ตกใจ , หน้าตม หน้าเขียว หน้าเขียว , เลิกคิ้ว หรีตา เบิกตา ห่อปาก

2. ปฏิกริยาภายใน (Implicit Reaction) เป็นปฏิกิริยาที่เกิดจากอวัยวะภายใน
(Viscera Change) มองเห็นไม่ได้ด้วยตา แต่อาจรู้ได้โดยใช้เครื่องมือวัด เช่น การทำงานของ
ต่อมต่าง ๆ หัวใจ กระแสโลหิต ประสาท ฯลฯ ขณะวิตกกังวล รับประทานอาหารเข้าไป
ไม่มีน้ำย่อยช่วยย่อย

3. ความจดจ่อ (Awareness) ขณะที่เรามีอารมณ์ผูกพันอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรามักจะ
เอาใจไปจดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น จนหย่อนความสนใจในสิ่งอื่นทุกอย่าง เมื่อสนใจสิ่งใดจิตใจก็ทุ่มเท
ให้กับสิ่งนั้นจนสนใจสิ่งอื่นน้อยลงไป

อารมณ์กับการเรียนการสอน

วรินทร์ สายโอบเอื้อ (2523 : 121 – 122) ได้กล่าวไว้ว่า อารมณ์ของผู้เรียนมีส่วน
เกี่ยวข้องกับการเรียนอย่างมาก ดังนั้นครูผู้สอนพึงกระทำดังนี้

1. ควบคุมอารมณ์ของตนเองให้แสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์อย่างเป็นตัวอย่าง
ที่ไม่ดีในการแสดงอารมณ์ให้นักเรียน

2. ในการสอนเรื่องยาก ๆ ควรจะมีตัวอย่างอุปกรณ์เพลงหรือกิจกรรมที่เด็กชอบประกอบด้วย เพื่อให้เด็กสนุกสนาน
3. ควรให้กำลังใจเด็กบ้างตามความสามารถของแต่ละคน อาจจะพิจารณามอบหมายงานที่เหมาะสมแก่ความสามารถของเด็กแต่ละคนเพื่อให้เด็กทำได้สำเร็จ เป็นวิธีการที่จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมีความสุขและพอใจในผลงานของตน
4. จัดกิจกรรมที่เด็กชอบนอกเหนือจากห้องเรียน โดยเริ่มจากการสำรวจความต้องการและความสนใจของนักเรียนก่อนจัด
5. ครูควรจะถือว่า First Impression มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความพอใจ ความสนุกสนานและก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีตามมาด้วย
6. ความยุติธรรมในการปฏิบัติตน การตัดสินปัญหาจะมีส่วนสำคัญในการยับยั้งการแสดงอารมณ์ที่รุนแรงของนักเรียนได้
7. ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการรู้จักระวังอารมณ์ที่รุนแรงและการรู้จักยับยั้งอารมณ์ว่าจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตทั้งในช่วงระยะเวลาการเรียน การทำงาน รวมถึงการดำรงชีวิตในครอบครัวด้วย

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่ออารมณ์

มีปัจจัยหลายอย่างเป็นอิทธิพล

1. สุขภาพ หมายถึงทั้งสุขภาพจิตและสุขภาพกาย คนที่สุขภาพไม่ดีชี้โรคมีอาการเจ็บป่วยทางกายหรือทางใจบ่อย ๆ มักจะเป็นคนที่มีอารมณ์เสื่อง่าย ตรงกันข้ามกับคนที่มีสุขภาพดี มักจะไม่มีอาการดังกล่าว แท้จริงแล้วสุขภาพกายกับสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กัน ถ้าสุขภาพกายไม่ดีจะเป็นสาเหตุให้สุขภาพจิตเสียไปด้วย ความบกพร่องทางร่างกายมีอิทธิพลต่ออารมณ์มาก
2. ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า การทำงานหนักมาก นอนน้อยเกินไป พักผ่อนน้อยไป ขาดอาหาร ฯลฯ ทำให้เหนื่อยอ่อน มีผลให้อารมณ์ไม่ดี บันดาลโทสะได้ง่ายกว่าปกติ คนที่ร่างกายไม่แข็งแรงแบกหามอะไรหนักก็เหนื่อย ยิ่งถูกใช้ให้ทำอะไรที่ต้องใช้แรงงานมักจะพาลโมโหโทโส
3. ความสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ที่อยู่ในครอบครัวที่มีความอบอุ่น มีเสถียรภาพ มีความสมบูรณ์พร้อม มีความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ย่อมมีสุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคงปกติมั่นคง ตรงกันข้ามกับผู้ที่อยู่ในสภาพบ้านแตก อารมณ์ย่อมจะหวั่นไหว การเลี้ยงดูมีผลต่อการเกิดอารมณ์เจตคติของบิดามารดาญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว มีส่วนสร้างอารมณ์ให้แก่เด็กอยู่มาก เด็กที่ได้รับการทะนุถนอมมากเกินไป เด็กที่ถูกทอดทิ้ง ลูกคนสุดท้ายมักจะเป็นคนเจ้าอารมณ์ การเลี้ยงดูที่ผิดในวัยเด็กมีผลต่ออารมณ์ของเด็กมาก
4. ระยะเวลาของวัน แต่ละคนจะเหนื่อยในเวลาต่าง ๆ กัน บางคนเหนื่อยตอนเช้า บางคนกลางวัน บางคนเย็น แต่ละคนจึงเกิดโทสะง่ายในเวลาต่าง ๆ กันตามเวลาที่เหนื่อย

5. สติปัญญา เด็กที่มีสติปัญญาดีเฉลียวฉลาดมักจะกลัวสิ่งที่เป็นอันตรายมากกว่าเด็กที่ไม่ค่อยฉลาด และมีจินตนาการลึกซึ้ง ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางสมอง จะควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้

6. สิ่งแวดล้อมทางสังคม มีส่วนทำให้เป็นคนเจ้าอารมณ์ได้ เช่นสังคมที่ไม่ปลอดภัย ไม่มีสวัสดิภาพ ไม่มีอิสระเสรี ถูกอิทธิพลกดขี่ สภาพแวดล้อมในปัจจุบันมีผลต่ออารมณ์มาก

แรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจ

คลิฟฟอร์ด มอร์แกน (Clifford Morgan) กล่าวว่า การจูงใจ คือพฤติกรรมที่ถูกกระตุ้นโดยแรงขับของแต่ละบุคคล ให้มีแนวโน้มไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างใดอย่างหนึ่ง และร่างกายอาจจะสมประสงค์ในความปรารถนาอันเกิดจากแรงขับนั้น ๆ ได้

ดร.ก่อ : การจูงใจ คือการใช้แรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

อาจารย์ทวี : การจูงใจ คือการกระตุ้นหรือเร้า เพื่อช่วยให้การกระทำต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจนบรรลุผลสำเร็จ

อาจารย์น้อมฤดี : การจูงใจ หมายถึงการใช้เครื่องล่อ (Incentive) ทั้งภายใน (Internal Incentive) หรือภายนอก (External Incentive) กระตุ้นให้บุคคลมีความสนใจ ตั้งใจ

หน้าที่ของแรงจูงใจ

ลักษณะโดยทั่วไปอันเป็นธรรมชาติของการจูงใจคือ แรงกระตุ้นอย่างหนึ่ง ผลักดันเร้าเร้าให้มนุษย์เรากระทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จบรรลุเป้าหมาย (Goal) ฉะนั้นการจูงใจจึงทำหน้าที่ 2 ประการ คือ

1. กระตุ้น (Energizing) ให้ร่างกายมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรม (Readiness for Behavior) อยากที่จะกระทำพฤติกรรมให้ถึงเป้าหมายตามใจปรารถนา ส่งเสริมให้ทำงานจนสำเร็จ

2. ชี้แนวทาง (Directing) ให้ร่างกายกระทำพฤติกรรม นำพฤติกรรมของเด็กให้ตรงทิศทางเพื่อบรรลุถึงความสำเร็จที่ต้องการ การจูงใจจะช่วยชี้แนวทางอันควรประพฤติปฏิบัติแก่อินทรีย์ให้กระทำพฤติกรรม บังคับหรือกำหนดพฤติกรรมให้ดำเนินไปตามวิถีทางที่พึงประสงค์ ผลักดันให้ประกอบกิจกรรมจนประสบผลสำเร็จ

ประเภทของแรงจูงใจตามลักษณะเกิด

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าของกิจกรรมที่ทำ จึงทำด้วยความเต็มใจ ตระหนักว่าบรรลุผลสำเร็จในกิจกรรมนั้น เป็นรางวัลอยู่ในตัวแล้ว
2. แรงจูงใจภายนอก (External Motive) เป็นการกระทำที่เกิดจากการหวังผลจากกิจกรรมนั้น ไม่ได้ทำด้วยอุดมคติ มีความผูกพันทางจิตใจกับกิจกรรมนั้นน้อยมาก จุดมุ่งหมายของการกระทำนั้นอยู่นอกเหนือไปจากตัวกิจกรรม เช่น ขับรถรับจ้างเพื่อหวังค่าโดยสาร , เรียนเพื่อเอาเกรด , ทำงานเพื่อหวังเงิน เป็นแรงจูงใจที่มีบางสิ่งบางอย่างออกมากระตุ้น เช่น รางวัล คะแนน ประกาศนียบัตร

ทฤษฎีของแรงจูงใจ (Theories of Motivation)

1. Cue - Stimulus Theory หรือ Nondrive Theory (ทฤษฎีแรงจูงใจที่เนื่องมาจากสิ่งเร้า) เชื่อว่าพฤติกรรมที่มีการจูงใจของคนเราก่อขึ้นจากการควบคุมจุดมุ่งหมาย (goal) ในรูปของตัวล่อ (Incentive) อันเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) มากกว่าจะเกิดจากแรงขับ (Drive)

ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญต่อตัวล่อ (Incentive) ซึ่งเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) มากกว่าความต้องการภายในร่างกายถือว่าสิ่งเร้า เป็นตัวกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมออกมา สรุปความสำคัญได้ว่า พฤติกรรมทุกอย่างอยู่ภายใต้อำนาจของสิ่งเร้า เช่น ลูกขึ้นแนะนำตัวเพราะถูกขอร้อง ไปทัศนศึกษาเพราะเพื่อนชวน ขณะอิมซื้อขนมตองเพราะผู้ชายมาเร้า เมื่อกริ่งโทรศัพท์ดังต้องลุกขึ้นไปรับเพราะเสียงกริ่ง เป็นสิ่งเร้าทำให้บุคคลต้องแสดงพฤติกรรมดังกล่าว หาใช่เพราะความต้องการ หรือแรงขับ (Drive) คือความอยากให้ทฤษฎีนี้เชื่อว่าจุดแรกเริ่มจูงใจให้แสดงพฤติกรรมน่าจะไม่ใช่เนื่องมาจากความต้องการ เช่น มีคนมากดกริ่งหน้าบ้าน เราต้องออกไปเปิดประตูรับ การที่ต้องเดินออกไปเปิดประตูนั้นเพราะเสียงกริ่ง ไม่ใช่เพราะต้องการออกไป นั่นคือทฤษฎีนี้เชื่อว่าสิ่งเร้าเป็นตัวควบคุมพฤติกรรม

2. Affective Arousal Theory (ทฤษฎีการกระตุ้นทางอารมณ์) เป็นทฤษฎีที่อธิบายแรงจูงใจในการเกิดพฤติกรรม โดยมีแนวความคิดว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ที่คนเราแสดงออกมานั้นก็เพื่อแสวงหา (Seek tend) สิ่งที่ทำให้ความพึงพอใจ นำความยินดีมาสู่ตน และพยายามหลีกเลี่ยง (Avoid) สิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สบายใจ (Unpleasant) หรือสิ่งรบกวน (Annoying) ลดความเครียด บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่นำไปสู่จุดหมาย (Goal) คือทำให้พึงพอใจซ้ำแล้วซ้ำเล่าพยายามแสวงหาและเข้าใกล้ พฤติกรรมใดก็ตามถ้าทำแล้วทำให้เกิดอารมณ์สบายใจ บุคคลมักจะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำแล้วซ้ำอีก ส่วนพฤติกรรมที่ให้ผลตรงข้ามคือนำไปสู่ความคับข้องใจ เกิดความตึงเครียด เกิดอารมณ์ไม่สบายใจ บุคคลมักจะพยายามหลีกเลี่ยง หลบหลีก ไม่เข้าใกล้ สิ่งที่รบกวน หรือสภาพการณ์ที่น่ารังเกียจ จึงสรุปพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้ว่า "กิจกรรมเกิดจากการจูงใจภายใต้การบังคับ" (Control motivated action) และในการกระทำสิ่งใด ๆ ย่อมจะต้องมี

อารมณ์แฝงอยู่ ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของจิตใจและอารมณ์ว่าอารมณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะควบคุมพฤติกรรมทางใจ การกระทำใดนำความพอใจมาให้ก็ย่อมมีแรงจูงใจจะกระทำกิจกรรมนั้นสูง อารมณ์ที่เกิดขึ้นในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น อารมณ์รัก ชอบ ยินดี เป็นประเภทที่อินทรีย์พอใจ จัดเป็น Positive affect ส่วนการหลบหนีจากความเจ็บปวดหรือสิ่งที่ไม่พอใจ จัดเป็น Negative affect นักจิตวิทยาสำคัญที่เชื่อในทฤษฎีนี้ได้แก่ Walter B. Cannon และ Festinger, L.

ประโยชน์ของแรงจูงใจต่อการเรียนการสอน

1. ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงานตามความสามารถ (Ability) และความถนัด (Aptitude)
2. ช่วยให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน มีความอดุสาหะมานะพยายามในการทำกิจกรรมทำให้เกิดพลัง เกิดความพร้อมในการเรียน
3. ช่วยกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมในทางที่ชอบที่ควร และชี้แนวทางให้เด็กประพฤติและปฏิบัติในทางที่ดีงามเหมาะสม

ทฤษฎีการให้แรงเสริม (Reinforcement Theories)

การให้แรงเสริมเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมโดยอาศัยหลักการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (1938) อ้างอิงจากฮิลการ์ด และโบเวอร์ (Hikgard and Bower 1966) โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการให้แรงเสริมที่ว่า “การกระทำใด ๆ ที่ได้รับแรงเสริมนั้นจะทำให้การกระทำนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก แต่การกระทำใด ๆ ที่ไม่ได้รับแรงเสริมจะทำให้การกระทำนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก แต่การกระทำใด ๆ ที่ไม่ได้รับแรงเสริมจะทำให้การกระทำนั้นมีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปในที่สุด

การให้แรงเสริม (Reinforcement) หมายถึงการเพิ่มพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยการให้ “แรงเสริมบวก” (Positive reinforcer) หรือการให้ “แรงเสริมลบ” (Negative reinforcer) หลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ

ประเภทของการให้แรงเสริม

1. การให้แรงเสริมบวก (Positive reinforcer) หมายถึงการให้สิ่งเร้าที่จะกระตุ้นหรือทำให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น หรือการให้สิ่งที่บุคคลพอใจ สบายใจ เช่น ขนม ลูกกวาด คำชมเชย การให้ความสนใจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรามักจะเรียกว่า รางวัล (Reward)
- แรงเสริมบวก แบ่งเป็น 2 ประเภท

1.1 แรงเสริมที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล เป็นความต้องการภายนอก (Extrinsic reinforcer) ซึ่งเป็นแรงเสริมจากภายนอกตัวบุคคล ได้แก่

1.1.1 แรงเสริมทางสังคม เป็นแรงเสริมที่เป็นความต้องการทางใจซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ เช่น ความรัก คำชมเชย การยอมรับ การให้ความสนใจ เป็นต้น แรงเสริมทางสังคมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1.1 แรงเสริมทางวาจา ได้แก่ คำพูดที่แสดงความชื่นชม คำชมเชย

1.1.1.2 แรงเสริมที่เป็นท่าทาง เช่น การพยักหน้า การแตะหลังเบา ๆ

1.1.2 แรงเสริมที่เป็นสิ่งของ เป็นแรงเสริมที่กินได้ จับต้องและมองเห็นได้ เช่น ขนม อาหาร ตุ๊กตา ฯลฯ

1.1.3 แรงเสริมที่เป็นสัญลักษณ์ หรือแรงเสริมแลกเปลี่ยน หรือเบี้ยอรรถกร (token) เช่น คะแนน ดาว กระดุก ท่อนไม้ ท่อนเหล็ก ฯลฯ ซึ่งอาจนำสิ่งของเหล่านี้ไปแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของอย่างอื่นได้ เช่น นำไปแลกขนม อาหารว่าง สิทธิพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น

1.1.4 แรงเสริมที่เป็นกิจกรรมนั้นหนากการ กิจกรรมที่เด็กได้รับนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบทำมากกว่ากิจกรรมการเรียนรู้

1.1.5 แรงเสริมที่ให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง เช่น ตารางคะแนนแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละวัน เช่น วันจันทร์ท่องศัพท์ได้ 5 คำ 5 คะแนน วันอังคารได้ 7 คะแนน เป็นต้น

1.2 แรงเสริมที่เกิดจากภายในตัวบุคคล เป็นความต้องการภายใน (intrinsic reinforcer) ซึ่งเป็นแรงเสริมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลในอันที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น ความต้องการความสำเร็จ ความรับผิดชอบ ฯลฯ เป็นต้น

2. การให้แรงเสริมลบ (Negative reinforcement) หมายถึงการลดความถี่ของพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งโดยการให้แรงเสริมลบ (negative reinforcer) เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

แรงเสริมลบ (negative reinforcer) คือการให้สิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจหรือสิ่งที่ก่อให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจแก่บุคคล เช่น การดุ การตำหนิ เสียงรบกวน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ต้องจัดให้ก่อนที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาแล้ว เหตุการณ์ดังกล่าว หรือแรงเสริมลบจะถูกดึงออกหรือถูกทำให้หมดไป

หลักในการให้แรงเสริม

1. ให้แรงเสริมทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หรือเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนการสอน

2. ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ นอกจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นเป็นพฤติกรรมที่รุนแรง และทำให้ผู้อื่นเจ็บกาย จึงอาจใช้การลงโทษที่เหมาะสม

3. ควรเลือกให้แรงเสริมที่เด็กพอใจ หรือแรงเสริมตามความต้องการของเด็ก โดยทำการสำรวจว่าเด็กชอบกิจกรรมอะไร หรือชอบสิ่งไร อาจจะเป็นแบบสอบถาม หรือให้เด็กเลือกกันในห้องเรียนก็ได้
4. แรงเสริมที่ให้ต้องเหมาะสมกับวัยและบุคลิกภาพของเด็ก
5. แรงเสริมที่ให้ต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก
6. การให้แรงเสริมที่เป็นคำชมเชยไม่ควรยกยอเกินไป หรือครูไม่ควรพูดเกินความจริง จะทำให้เด็กเสื่อมศรัทธา
7. การให้แรงเสริมที่ได้ผลไม่ควรให้บ่อย หรือพร่ำเพรื่อจนเกินไป เพราะจะทำให้เด็กสงสัยไม่แน่ใจ
8. ควรระลึกว่าแรงเสริมบางอย่างอาจมีผลสำหรับเด็กคนหนึ่ง แต่อาจไม่มีผลสำหรับเด็กอีกคนหนึ่ง
9. ควรให้แรงเสริมในสถานการณ์ที่เหมาะสม คือเมื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม
10. ควรเป็นแรงเสริมที่ชัดเจนเพื่อให้เด็กรู้ว่า ทำไมครูจึงให้คำชมเชย หรือทำไมเขาจึงได้รับรางวัล
11. ควรให้แรงเสริมมากกว่า 1 อย่างในบางโอกาส
12. ไม่ควรให้แรงเสริมอย่างเดี๋ยวจ้า ๆ กัน ควรเปลี่ยนแรงเสริมไปเรื่อย ๆ
13. ควรให้แรงเสริมไปในทางบวกมากกว่าทางลบ เพราะได้ผลดีกว่าและคงทนกว่า
14. การให้แรงเสริมด้วยคำพูด ควรเป็นคำพูดที่ชัดเจน เข้าใจง่าย กระชับรัดกุม ไม่ควรใช้คำพูดหุ้หุ้หุ้ หุ้หุ้หุ้ หรือภาษาต่างประเทศ
15. ถ้าเป็นแรงเสริมที่เป็นสิ่งของ ไม่ควรเป็นของมีค่ามากนัก
16. การให้แรงเสริมควรให้สม่ำเสมอคงที่ ไม่ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของครู
17. ครูไม่ควรเป็นผู้ให้แรงเสริมคนเดียว แต่ควรเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นให้แรงเสริมเด็กบ้าง เพราะแรงเสริมที่ได้จากเพื่อนร่วมชั้นมีประสิทธิภาพมาก
18. พยายามให้แรงเสริมแก่เด็กให้ทั่วทุกคน
19. ครูควรจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เป็นแรงจูงใจแก่เด็กบ้าง
20. การให้แรงเสริมควรใช้วาจาและท่าทีประกอบกัน
21. ควรหาโอกาสให้เด็กเกิดแรงจูงใจภายในบ้าง
22. วิธีการลงโทษควรเป็นวิธีการสุดท้าย เมื่อใช้แรงเสริมไม่ได้ผลและควรเป็นโทษสถานเบา

ปัจจัยภายนอก

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

เรืองอุไร ศรีนิลทา. (2526 :203) ปัจจัยสี่ของการดำรงชีวิตได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่ถ้าหากพิจารณากันให้ถ่องแท้แล้วจะเห็นว่า ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ต้องเข้าไปเป็นปัจจัยที่ห้า คือ การศึกษา เพราะการศึกษาคือ กระบวนการสร้างความเจริญอกงามให้แก่บุคคลซึ่งทำให้

1. คนรู้จักใช้ชีวิตให้เป็น ซึ่งหมายถึง รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา หรือแสวงหาทางเลือกซึ่งเป็นคุณค่าชีวิต รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพของสังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
2. รู้จักผิดชอบชั่วดี แยกแยะได้ว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรไม่ควร กระทำในสิ่งที่ควรกระทำ งดเว้นในสิ่งที่ควรงดเว้น และใช้สติปัญญาในทางที่ถูกต้อง

3. รู้จักใช้ปัจจัยสี่ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า เช่น ในด้านอาหาร ได้แก่ การรู้จักกินอาหารได้อย่างถูกต้อง ตามความต้องการของร่างกายอย่างประหยัด มีประโยชน์และปลอดภัยกินอาหารที่ช่วยในการป้องกันและบำบัดโรคบางอย่างตลอดจนรู้จักวิธีหุงต้มที่จะรักษาคุณค่าอาหารไว้

เบญจา ยอดดำเนิน และคนอื่น ๆ (2529 : 103) ได้กล่าวถึงการศึกษาของไทยในอดีตว่า มีการศึกษาเกณฑ์บังคับแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้ระยะเวลา 4 ปี ที่ศึกษาในโรงเรียนซึ่งเป็นเวลาน้อยมากอาจจะไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวคิด ทักษะคิด ค่านิยมตลอดจนความเชื่อที่ได้รับจากการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษที่ได้ขัดเกลาอบรมมาตั้งแต่แรกเกิด นอกจากนี้หลักสูตรระดับประถมศึกษานั้นมีเนื้อหาที่ไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน ไม่สามารถนำบทเรียนไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน การเรียนจึงเป็นเพียงกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ต้องกระทำไปตามกฎหมาย ไม่มีผลต่อการพัฒนาความรู้การเข้าใจในปัญหาชีวิตและไม่ใช้เครื่องมือในการช่วยการเปลี่ยนทัศนคติให้ทันต่อกาลเวลา

น้อมฤดี จงพยุงะ และคนอื่น ๆ (2518 : 73) ว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาดีย่อมมีความรู้ให้ ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูได้ดีกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อย เช่นรู้จักการจัดอาหารให้ได้ตามหลักโภชนาการ ดูแลสุขภาพ รักษาพยาบาลเจ็บป่วย อบรมสั่งสอนเรื่องมารยาทในสังคม และระเบียบต่าง ๆ แนะนำการปรับตัวให้เหมาะสมเหล่านี้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็ก

การอบรมเลี้ยงดู

วิจิตร ศรีสะอ้าน และคณะ (2523 : 198 – 202) ได้กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัวมักจะแตกต่างกันตามลักษณะของความสัมพันธ์ในครอบครัว ความเชื่อ บุคลิกภาพของผู้ปกครองและความเป็นอยู่ของครอบครัว ในที่นี้แบ่งลักษณะของการเลี้ยงดูออกเป็น 8 ลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะจะมีวิธีการเลี้ยงดูที่ดีและไม่ดีเปรียบเทียบกันในครอบครัวหนึ่ง ๆ อาจใช้การเลี้ยงดูหลายลักษณะไปด้วยกัน ลักษณะของการเลี้ยงดูมีดังนี้

1. การยอมรับและไม่ยอมรับ ในกรณีนี้หมายถึงการที่พ่อแม่อยากให้ลูกเกิดมาหรือไม่ถ้าอยากให้เกิดก็จะยอมรับในความเป็นลูก แต่ถ้าไม่อยากให้เกิดก็จะมีปัญหาติดตามมามากมาย

การที่พ่อแม่ยอมรับ ก็มักจะให้การเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น มีการเอาใจใส่ต่อความประพฤติเป็นอย่างดี ให้ความรักและความหวังดีอย่างเต็มที่ และมักจะหาเวลาให้ลูกเพราะรู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่กับลูก

สำหรับอีกพวกหนึ่งที่พ่อแม่ไม่ยอมรับ พ่อแม่แบบนี้มักจะรู้สึกว่าลูกที่เกิดมาทำให้เป็นอุปสรรคต่อภารกิจของตน มีความรู้สึกรำคาญ และบางทีก็เกลียดชัง การอบรมเลี้ยงดูมักจะปล่อยปละละเลยและไม่สม่ำเสมอ อาจมีการตำว่าประชดประชันพ่อแม่ลูกก็มักจะห่างเหินไม่สนิทสนมกัน เด็กจะเป็นคนไม่มีความสุข มีความรู้สึกกดดัน

2. การให้เด็กเป็นตัวของตัวเองและการโอ้อวดเกินไป การเลี้ยงดูแบบนี้หมายถึงการที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบให้เด็กหัดช่วยตัวเอง และแบบที่เห็นเด็กเป็นลูกแห่งอยู่เสมอ

การให้เด็กเป็นตัวของตัวเองนี้ พ่อแม่จะให้เด็กทำอะไรด้วยตนเอง ปล่อยให้เด็กมีเวลาที่จะทำอะไรที่ต้องการบ้าง และสอนให้เด็กรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นเด็กที่มีความมั่นใจ มีความรับผิดชอบ อดทน กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และอาจเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต

ส่วนเด็กที่ถูกโอ้อวดมากเกินไปนั้น มักจะมาจากครอบครัวที่มีญาติสนิทอยู่ด้วยกันและเด็กอาจเป็นหลานคนแรก ผู้ใหญ่จะไม่ยอมให้เด็กทำอะไรเอง ไม่มีโอกาสริเริ่ม และไม่เคยมารู้จักความลำบาก ผลที่ออกมาเด็กจะเป็นคนทำอะไรไม่เป็น แบบที่เรียกว่า เหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่สามารถทำอะไรได้ด้วยตนเองคือไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความอดทน และเมื่อเผชิญกับปัญหาในอนาคตก็อาจจะท้อถอยไม่มีความสามารถเอาชนะปัญหาได้

3. การสอนให้เด็กมีเหตุมีผลและการตามใจเกินไป การสอนให้เด็กมีเหตุมีผลและการตามใจเกินไปนี้ จะมีส่วนทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุมีผลหรือเป็นคนเอาแต่ใจตนเอง เมื่อเวลาโตขึ้น

การสอนให้เด็กมีเหตุมีผลก็คือ การไม่ตามใจเด็กเกินไป โดยการให้การอธิบายให้เด็กรู้ถึงสาเหตุของการที่เด็กถูกห้ามกระทำการต่าง ๆ ซึ่งพ่อแม่จะต้องให้การอบรมอย่างใกล้ชิดและต้องให้ความรักความอบอุ่น จึงจะกระทำได้ การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะมีผลเมื่อเด็กโตขึ้นจะเป็นคนมีเหตุมีผล ยอมรับในความคิดของผู้อื่น และสามารถพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ให้ดี

ในครอบครัวที่ตามใจเด็กเกินไปนั้น พ่อแม่จะให้ลูกกระทำทุกอย่างที่ต้องการ จะเอาอะไรก็หามาให้เสมอ จนเด็กไม่รู้จักคำว่า “ไม่” การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มักเกิดขึ้นในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย และถ้าพ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูกด้วยแล้วยิ่งตามใจมาก เพื่อทดแทนความบกพร่องของตนเอง เด็กเมื่อโตขึ้นจะเป็นคนเอาแต่ใจตนเอง เมื่อต้องการสิ่งใดจะต้องเอาให้ได้ และถ้าเกิดผิดหวังขึ้นจะไม่สามารถยอมรับการผิดหวังได้เลย

4. การยึดหยุ่นและการไม่ยึดหยุ่น การยึดหยุ่นและการไม่ยึดหยุ่น หมายถึงการที่พ่อแม่ยอมรับหรือไม่ยอมรับเมื่อลูกจะทำอะไรผิดจากที่ตนเองคาดหวังหรือต้องการไปบ้าง

พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูลูกแบบยึดหยุ่นนี้มักจะเป็นคนมีเหตุผลและเป็นคนใจกว้าง เมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ผิดจากที่ตนคาดหวังก็จะยอมรับและพิจารณาว่าเป็นสิ่งเสียหายหรือไม่ ถ้าไม่เสียหายก็อาจจะปล่อยแต่ถ้าเสียหายก็จะหาวิธีแก้ที่นุ่มนวล เด็กที่มาจากครอบครัวแบบนี้มักจะเป็นคนมีความสุข สบายใจ ไม่หงุดหงิด และไม่มีความรู้สึกกดดัน

พวกที่ไม่มีการยึดหยุ่น พวกที่ต้องการให้ลูกทำดีที่สุดในความเชื่อของตนเองตลอดเวลา หรือเป็นพวกที่จู้จี้ไม่เข้าเรื่อง ชอบจัดการว่าจะให้ลูกทำอย่างไรอย่างนี้ โดยไม่ดูว่าลูกรู้สึกอย่างไร หรือต้องการอะไร เด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ มักจะมีความรู้สึกกดดันอัดอั้นไม่มีความสุข อารมณ์ไม่ดี และมักอยากทำอะไรแผลง ๆ เมื่อมีโอกาส

5. การที่ผู้ใหญ่มีเหตุผลและการที่ผู้ใหญ่มีความเชื่อผิด ๆ การอบรมเลี้ยงดูลักษณะนี้จะเป็นผลต่อเด็กทั้งด้านค่านิยม และด้านสุขภาพอนามัย

ครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลมักเป็นครอบครัวที่ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอ ความเชื่อทั้งหลายก็จะมาจากการใช้เหตุผล เด็กเมื่อโตขึ้นก็จะมีเหตุผลตามไปด้วย

การที่ผู้ใหญ่มีความเชื่อผิด ๆ มักจะเป็นในครอบครัวที่ไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงอะไรทั้งสิ้น ไม่ยอมรับว่าบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองเชื่อนั้นอาจจะไม่ถูกต้อง นอกจากเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแล้ว ความเชื่อผิด ๆ ทั้งหลายก็จะถ่ายทอดไปยังเด็ก เด็กก็จะเป็นคนที่มีความเชื่อที่ผิด มีค่านิยมบางอย่างไม่ดี และจะมีผลทำให้เด็กเข้ากับเพื่อน ๆ ไม่ได้

6. การให้ความยุติธรรมและการไม่ให้ความยุติธรรม นี่ส่วนมากในระหว่างพี่น้องของเด็กเองหรืออาศัยร่วมบ้านถ้าเด็กไม่มีพ่อแม่

พ่อแม่ที่ให้ความยุติธรรมในระหว่างลูกทั้งหมด มักจะมีเวลาให้ลูก มีการอบรมเลี้ยงดูอย่างรอบคอบทั่วถึง เมื่อเด็กเกิดทะเลาะวิวาทก็ตัดสินด้วยความยุติธรรม เด็กในครอบครัวแบบนี้มักจะอบอุ่น มีความรักใคร่ช่วยเหลือกันระหว่างพี่น้อง

เด็กในครอบครัวที่ไม่ได้รับความยุติธรรมมักจะมีอาการอิจฉากัน ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันเด็กจะไม่มีความสุข มีความระแวงและมักไม่เชื่อถือผู้ใหญ่

7. การที่พ่อแม่เป็นแบบที่ดีและไม่ดี ตัวแบบในที่นี้หมายถึงพฤติกรรมที่เด็กอาจจะเอาอย่าง

พ่อแม่ที่เป็นแบบที่ดี มักจะพยายามปรับปรุงตนเองให้ประพฤติถูกต้องตามที่ต้องการให้ลูกเป็น เช่น สอนเด็กให้พูดจาสุภาพ ตนเองก็พูดสุภาพอยู่เสมอ อย่างน้อยเวลาอยู่ต่อหน้าเด็ก เด็กก็จะมีคุณศรัทธา และทำตามทีละน้อย ๆ โดยอาจไม่รู้ตัวด้วยซ้ำ

ส่วนพ่อแม่บางคนมักจะสอนเด็กไม่ให้ทำโน่นทำนี่ แต่ตนเองประพฤติอยู่เสมอ เช่น สอนเด็กไม่ให้พูดปด แต่ตนเองมักจะทำเช่นมีคนโทรศัพท์มาหาและไม่ยอมรับสายก็จะส่งลูกให้ตอบว่าแม่ไม่อยู่ หรือสอนเด็กให้พูดจาไพเราะแต่ตนเองด่าลูกจ้องเป็นประจำ พ่อแม่แบบนี้มักจะสอนลูกไม่ได้ผล เพราะเด็กจะเห็นว่าถ้าสิ่งนั้นดีจริงแล้วทำไมพ่อแม่ไม่ทำ

8. การที่พ่อแม่รู้จักระงับอารมณ์ และพ่อแม่ที่ชอบระบายอารมณ์ การที่พ่อแม่มีปัญหาส่วนตัวที่ทำให้เกิดอารมณ์แล้วสามารถระงับอารมณ์ตนเองหรือไม่ จะมีผลต่อเด็กทั้งในด้านอารมณ์และทัศนคติ

พ่อแม่ที่รู้จักระงับอารมณ์เมื่อเวลาอยู่กับลูก จะทำให้เด็กไม่เกิดความกระตือรือร้นตามพ่อแม่ และเด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับการสะกดกลั้นความรู้สึกของตนเองเมื่อโตขึ้น ความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ก็จะเต็มไปด้วยความเข้าใจและเห็นใจเด็กจะพยายามกระทำตามที่พ่อแม่ต้องการ

พ่อแม่บางคนชอบระบายอารมณ์กับลูก เช่น พ่อแม่ที่หย่าร้างหรือแตกแยกที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจนำความไม่ดีของอีกฝ่ายหนึ่งมาพูดให้ลูกฟังและบางครั้งเมื่อเกิดมีอารมณ์ก็จะพาลว่า ลูกไม่ดีเหมือนฝ่ายตรงข้าม มีอีกจำพวกหนึ่งที่มีมุมมองคนในแง่ร้ายและเมื่อเกิดความไม่พอใจอะไรก็ตามก็จะระบายอารมณ์นี้จะทำให้ลูกไม่อบอุ่นระแวงไม่นับถือพ่อแม่ มีความรู้สึกไม่ดีต่อผู้อื่นตามไปด้วย และมักมีความรู้สึกถูกกดขี่มาก

วิธีการสอน

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 152) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสอนหมายถึงการมีส่วนร่วม การแนะนำ การฝึก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความประทับใจ หลักการ การให้คำปรึกษา การชี้แนะ และการสืบสวน (Vannier and Fait , 1969) และวิธีสอนยังเป็นตัวเชื่อมเนื้อหาความรู้และประสบการณ์กับตัวนักเรียนเข้ามาด้วยกันอีกด้วย

หลักในการเลือกใช้วิธีสอน

การเลือกใช้วิธีสอนแต่ละครั้งมีหลักการดังต่อไปนี้ กล่าวคือ วิธีสอนที่นำมาใช้

- 1 ต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนจึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดที่ตั้งไว้
- 2 เหมาะสมสำหรับที่จะนำบทเรียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้
- 3 มีความยืดหยุ่นได้พอควร คือสามารถปรับให้เข้ากับกิจกรรมที่ใช้สอนได้
- 4 สามารถปฏิบัติให้เกิดผลได้ในชั่วโมงเรียนโดยมีการใช้เวลา อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบการพิจารณา
- 5 เป็นวิธีการสอนที่ครูมีทักษะและความชำนาญเพียงพอที่จะนำไปใช้สอนนักเรียนได้
- 6 เป็นวิธีสอนที่สร้างความสนใจและทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนต่อไป
- 7 นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ว่าวิธีสอนที่ครูใช้มีประโยชน์และมีความมุ่งหมายต่อตัวนักเรียนอย่างไร มากน้อยแค่ไหน โดยครูจัดปฐมนิเทศเกี่ยวกับวิธีสอนที่ครูจะใช้ให้นักเรียนเข้าใจด้วย
- 8 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และได้ใช้ให้นักเรียนเข้าใจด้วย
- 9 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือเอกภาพของนักเรียน

10 ครูใช้มาจนชำนาญและคิดว่าไม่มีวิธีอื่นที่ดีหรือมีประสิทธิภาพมากกว่า หลักเกณฑ์ข้อนี้เหมาะสมสำหรับครูที่มีประสบการณ์การสอนมานานพอสมควร จึงจะสามารถพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้ สำหรับครูใหม่ก็ต้องทดลองสอนไปก่อนประมาณ 1 – 2 ปี จึงจะค่อย ๆ สามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมได้ต่อไป

การสอนทักษะ

วารินทร์ สายโอบเอื้อ (2522 : 111 - 113) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสอนทักษะนั้น ผู้สอนควรจะเข้าใจลำดับขั้นของทักษะซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. ขั้นความรู้ (Cognitive phase) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องเข้าใจและรู้ว่า การฝึกทักษะแต่ละอย่างนั้น จะต้องทำอย่างไรบ้าง

ข. ขั้นปฏิบัติจนไม่มีข้อผิดพลาด (Fixation phase) เป็นขั้นที่ฝึกกระทำพฤติกรรมนั้นอย่างถูกต้องโดยไม่ผิดพลาด

ค. ขั้นอัตโนมัติ (Autonomus phase) เป็นขั้นที่กระทำพฤติกรรมด้วยความถูกต้องรวดเร็ว และแม่นยำโดยไม่มีข้อผิดพลาด

ดี แซคโค (วารินทร์ สายโอบเอื้อ : 112 อ้างถึง ; De Cecco , 1968 : 306 - 19) ได้เสนอวิธีการสอนทักษะไว้เป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ทักษะที่สอน โดยแยกแยะทักษะที่จะสอนว่าประกอบไปด้วยอะไรบ้างไว้อย่างชัดเจน ตามลำดับก่อนและหลังการฝึก
2. การสอนความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียน ว่ามีความสามารถเบื้องต้นพอหรือไม่ด้วยการทดสอบตามขั้นตอนต่าง ๆ
3. ฝึกทักษะที่เด็กยังขาดอยู่ และส่งเสริมทักษะที่เด็กมีอยู่แล้วให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น
4. ขึ้นอธิบายและสาธิตทักษะที่ฝึกอย่างช้าและชัดเจนตามลำดับก่อนหลัง
5. ขั้นการฝึก ต้องฝึกอย่างต่อเนื่องกัน โดยการฝึกย่อยบางส่วนก่อน แล้วจึงจะฝึกให้ครบองค์ประกอบทั้งหมด
6. มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว โดยเน้นทักษะย่อยที่สำคัญ
7. ให้ฟีดแบค (feed back) แก่ผู้ฝึก อาจจะเป็นการแจ้งผลของการฝึกให้ทราบ ดูจากโทรทัศน์วงจรปิด จากผลงาน และรวมทั้งการเสริมกำลังใจ

สรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการฝึกทักษะ

การฝึกกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจนกระทั่งเกิดทักษะเกิดความคล่องแคล่ว และชำนาญ ในการกระทำกิจกรรมนั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

1. วุฒิภาวะของผู้เรียน
2. โครงสร้าง ทางร่างกายของผู้เรียน
3. ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
4. ลักษณะนิสัยส่วนตัว ของผู้เรียน

5. ความพร้อมและแรงจูงใจของผู้เรียน
6. การแนะนำและการฝึกที่ผู้เรียนได้รับ
7. ลำดับขั้นและความมีระเบียบของทักษะย่อยแต่ละอย่าง
8. ความสลับซับซ้อนของทักษะที่ฝึก

คำแนะนำในการสอนทักษะพิสัย

1. ระยะเวลาเด็กเป็นระยะที่สามารถเรียนทักษะได้ง่ายกว่าวัยอื่น ๆ ถ้าเป็นไปได้ ครูควรสอนทักษะการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานให้นักเรียนตั้งแต่ระยะวัยนี้ให้มากที่สุด แนช (Nash) ชี้ให้เห็นว่าทักษะต่าง ๆ ที่นำไปใช้เล่นเพื่อความสนุกสนานในเวลาว่างเมื่อโตแล้ว ส่วนใหญ่เป็นทักษะการกีฬาที่เคยได้เรียนรู้ในระยะ 12 ปีแรกของชีวิต เมื่อเป็นเช่นนั้นครูจะต้องระลึกอยู่เสมอว่า การวางรากฐานให้นักเรียนมีทักษะในการกีฬาต่าง ๆ มีความจำเป็นและสำคัญมาก
2. การที่จะสอนทักษะให้ได้ผลดี ควรให้นักเรียนได้เห็นลักษณะการเคลื่อนไหวของทักษะนั้น ๆ โดยส่วนรวมเสียก่อน แล้วจึงค่อยแยกแยะทักษะนั้นออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้นต่อไป ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนได้เห็นจุดหมายปลายทาง หรือทำให้ทักษะนั้น ๆ มีความหมายต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้มีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น อีกประการหนึ่งการเรียนรู้ในทักษะแต่ละอย่างนั้น เป็นกระบวนการที่เป็นไปในลักษณะเป็นกลุ่มเป็นก้อนอันเดียวกัน แทนที่จะเกิดขึ้นในแต่ละส่วน ฉะนั้น ถ้านักเรียนได้เห็นสภาพของทักษะโดยส่วนรวมในสภาพการณ์ที่แท้จริง จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะที่ครูสอนดียิ่งขึ้น
3. การเรียนรู้ทางทักษะก็เช่นเดียวกับการเรียนรู้อย่างอื่น ๆ คือ การให้รางวัลจะช่วยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ดีกว่าการใช้วิธีการลงโทษ การสอนทักษะแต่ละครั้งครูควรใช้วิธีการให้รางวัลในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย เช่น การชมเชย การแสดงการรับรู้ที่เกือบดีแล้ว หรือถูกต้องแล้ว เป็นต้น ควรละเว้นการทำโทษให้มากที่สุด เพราะจะไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น นอกจากจะสร้างความวิตกกังวลให้แก่นักเรียนเท่านั้น
4. การเรียนรู้ทักษะ ถ้าหากว่าจะให้ทักษะนั้นได้ติดตัวอยู่เป็นระยะเวลานาน ครูควรจะให้ให้นักเรียนได้เรียนหรือฝึกหัดจนกระทั่งถึงจุดหนึ่งที่นักเรียนสามารถทำได้อัตโนมัติ ฉะนั้น ในการสอนทักษะต่าง ๆ ครูควรหาโอกาสให้นักเรียนได้เรียนและฝึกให้มาก ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำทักษะนั้น ๆ ได้โดยอัตโนมัติ การที่นักเรียนสามารถทำทักษะโดยอัตโนมัติมากเท่าใด คุณภาพของทักษะก็จะดีและติดตัวเป็นเวลามากขึ้นด้วย
5. การเรียนรู้ทักษะอย่างหนึ่งอย่างใด ก็จะเป็นการเรียนรู้ในทักษะนั้น ๆ โดยเฉพาะ ไม่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทักษะอย่างอื่น ถ้าต้องการให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้ทักษะอย่างอื่น ครูจะต้องจัดประสบการณ์ให้นักเรียนต่างหากแต่ละอย่างไป

6. การเรียนรู้ทักษะจะได้ผลดียิ่งขึ้น ถ้าครูจัดสภาพการณ์ของการเรียนรู้ทักษะนั้น ๆ ให้พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียน เช่น สถานที่ในการฝึกหัดและอุปกรณ์ที่จะให้นักเรียนได้ฝึกหัด การช่วยเหลือของครู ฯลฯ ให้มีเพียงพอและทั่วถึงกับจำนวนนักเรียน

7. สำหรับการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ของนักเรียนในระยะแรก ๆ ครูควรเน้นในมนต์ของทักษะโดยส่วนรวมมากกว่าในรายละเอียดของทักษะจนเกินไป เพราะอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายหรือท้อถอย เพราะไม่สามารถทำทักษะนั้นให้ได้สักทีได้

8. การเรียนรู้ทักษะในระยะแรก ๆ ควรจะเน้นคุณภาพในการเคลื่อนไหวทักษะให้ถูกต้องเสียก่อน เช่น การสอนทักษะเกี่ยวกับการยิงประตูในกีฬาบาสเกตบอล ครูควรเน้นด้านเทคนิคและวิธีการเคลื่อนไหวของแขนและมือในขณะที่ยิงประตูให้ถูกต้อง ก่อนที่จะเน้นความแม่นยำ เพราะถ้าเน้นในความแม่นยำก่อนแล้ว นักเรียนอาจจะมุ่งที่ความแม่นยำโดยไม่คำนึงถึงวิธีการหรือเทคนิคที่ถูกต้อง แล้วจะทำให้การเรียนรู้ทักษะนั้นไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

9. ในการเรียนรู้ทักษะนั้น ถ้านักเรียนได้มีการเรียนรู้ในวิธีการที่ผิด ๆ มาก่อนแล้ว ก่อนที่นักเรียนจะสามารถเรียนทักษะที่ถูกต้องต่อไป นักเรียนจะต้องมีเวลาที่จะแก้หรือลบวิธีที่ผิด ๆ นั้นเสียก่อนแล้วจึงสามารถเรียนในวิธีที่ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้การเรียนของนักเรียนบางคน บางครั้งจึงรู้สึกเหมือนว่าได้มีการหยุดชะงักอยู่ชั่วคราวก่อนแล้วจึงเริ่มดีขึ้น ทั้งนี้เพราะว่า ต้องใช้เวลาในการที่จะแก้ในสิ่งที่ตัวเองได้เคยเรียนรู้ในวิธีที่ผิด ๆ มานั้นเอง การฝึกหัดจะช่วยให้การเรียนรู้ในทักษะนั้น ๆ ดีขึ้นตามลำดับจนกระทั่งถึงระยะหนึ่ง การฝึกหัดนั้นอาจจะไม่ช่วยให้เห็นผลดีอย่างเด่นชัดเท่าที่ควร ระยะนี้เอง เรียกว่าเป็นจุดสูงสุดที่สามารถทำได้อย่างน้อยก็ด้วยวิธีที่ใช้อยู่ในขณะนี้ ฉะนั้น เมื่อครูรู้สึกว่านักเรียนได้มีการเรียนรู้มาถึงจุดนี้แล้ว ถ้าต้องการที่จะให้นักเรียนได้ทำให้ดีและมีระดับความสามารถสูงขึ้น ครูอาจจะต้องหาวิธีอื่นมาใช้แทน อย่างไรก็ตามในระยะแรก ๆ ของการใช้วิธีใหม่นี้ ความสามารถอาจจะลดลงก่อนแล้วจึงจะดีขึ้นต่อไป ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนต้องใช้เวลาในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับวิธีใหม่ที่นำมาใช้นั้นก่อน

ลักษณะของครูกับการเรียนของเด็ก

เอนกกุล กริแสง (2523 : 123 – 125) ได้กล่าวไว้ว่า การที่เด็กจะสนใจเอาใจใส่บทเรียนมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเป็นสำคัญ หากเด็กมีความรู้สึกว่บทเรียนมีความหมาย เด็กจะสนใจและเอาใจใส่ดีขึ้น การที่เด็กได้รับการสนับสนุนให้กำลังใจจากครูเสมอจะช่วยให้เขามีความพยายามมากขึ้น ในทางตรงข้าม หากเด็กไม่เห็นความสำคัญของบทเรียน ไม่ได้รับการสนับสนุนจากครู ก็ย่อมจะทำให้เขาไม่สนใจบทเรียน เกิดความรู้สึกว่บทเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย คุณลักษณะของครูเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในอันที่จะทำให้เด็กอยากเรียนหรือไม่ ครูบางคนทำให้เด็กเรียนได้อย่างสนุกสนาน มีความรู้สึกว่สิ่งที่เรียนนั้นน่าสนใจและไม่ยากจนเกินความสามารถ

ครูแต่ละคนย่อมแตกต่างกันออกไปทั้งในด้านคุณลักษณะและวิธีปกครองชั้น ครูบางคนก็ให้ความคุ้นเคยกับเด็กเป็นอันมาก ทำให้เด็กเรียนด้วยความสบายใจ แต่ครูบางคนก็มุ่งเฉพาะเนื้อหาวิชาบทเรียนเป็นสำคัญ ไม่ให้ความสำคัญกับตนเองกับเด็ก ลักษณะของครูอาจแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

The Supporting Teacher ครูประเภทนี้จะพยายามให้นักเรียนทุกคนได้เรียนด้วยความสบายใจและรู้สึกเป็นสุข โดยการให้คำชมเชยสนับสนุนให้กำลังใจและสร้างความเป็นกันเองกับนักเรียนเสมอทั้งนี้เนื่องจากครูมีความคิดเห็นว่า ความรู้สึกผิดหวังและความรู้สึกว่าบทเรียนเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง จะเป็นผลเสียแก่ตัวเด็ก ดังนั้นจึงพยายามหลีกเลี่ยงการตำหนิ พยายามช่วยนักเรียนทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กประสบผลสำเร็จ และมักจะให้รางวัลแก่เด็กบ่อยครั้ง

การที่ครูคอยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้กำลังใจแก่เด็กอยู่เสมอนี้ย่อมทำให้เด็กมีความตื่นตัวเพิ่มขึ้น มีความพยายามมากขึ้น และเมื่อเด็กประสบความสำเร็จย่อมจะช่วยให้เกิดความสนใจที่จะเรียนต่อไป ครูประเภทนี้มีความคิดเห็นพื้นฐานที่สำคัญ คือ

1. หากเด็กรู้สึกว่ายากเกินไป เด็กจะไม่สนใจ เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย ดังนั้นจึงต้องให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง
2. การชมเชยของครูและการที่เด็กประสบความสำเร็จ จะทำให้เด็กเกิดความพอใจ สนใจ บทเรียนมากขึ้นและพร้อมที่จะร่วมมือกับครูและเพื่อน ๆ เพื่อให้การเรียนประสบผลสำเร็จอยู่เสมอ
3. ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียนจะช่วยให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลทั่วไป พร้อมที่จะร่วมมือกับผู้อื่น

The accepting Teacher หมายถึงครูที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ครูประเภทนี้จะพยายามส่งเสริมให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ไม่ได้หมายความว่าครูจะหวังให้นักเรียนประสบความสำเร็จอยู่ตลอดเวลา ครูประเภทนี้แสดงให้เห็นว่าตนสนใจเด็กและเข้าใจเด็ก ถือว่าเด็กเป็นบุคคลธรรมดาที่อาจมีความผิดพลาดได้ เด็กเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นของตนเอง จะต้องช่วยตนเองให้บรรลุผลสมดังความมุ่งหมายที่ตนได้ตั้งไว้ เด็กจะต้องพิจารณาตนเองว่าผลงานของตนเป็นที่พอใจหรือไม่ ครูประเภทนี้มุ่งหวังให้เด็กช่วยตัวเองตัดสินใจเอง ครูที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมีความเชื่อว่าเด็กทุกคนต้องการทำความดี ไม่มีใครอยากจะทำผิด การที่เด็กทำความผิดบางอย่างก็เนื่องจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ดังนั้นครูจึงต้องพยายามสร้างสัมพันธ์อันดีกับเด็กทุกคน เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อครู สามารถปรึกษาหารือได้ทุกเวลาที่เด็กต้องการ ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและให้คำแนะนำแก่เด็กตามโอกาสอันควร

ครูบางคนจะมีความคิดเห็นว่าการปล่อยให้เด็กตัดสินใจเองทุกอย่างนั้นอาจจะเกิดผลเสียได้ บางครั้งเด็กอาจจะใช้เวลาอันเกินควร และในเหตุการณ์บางอย่างก็จำต้องรีบแก้ไขโดยเร็ว ดังนั้นการให้เด็กตัดสินใจเองจึงอาจเกิดผลเสียแก่เด็กได้

The Impersonal Teacher หมายถึงครูที่ไม่ยอมสร้างความเป็นกันเองกับเด็ก ครูประเภทนี้อาจมีความรู้สึกเป็นมิตรกับเด็ก แต่พยายามให้มีความสัมพันธ์กันอย่างห่าง ๆ เท่านั้น เพราะมีความคิดเห็นว่าโดยหน้าที่แล้วครูจะต้องวางตัวให้เหมาะสม ครูประเภทนี้อาจจะเกรงว่าถ้า

ให้ความเป็นกันเองกับเด็กมากเกินไปจะทำให้เด็กหลงและเกิดความลำบากในการปกครอง แต่ครูบางคนสร้างความเป็นกันเองกับเด็กไม่เป็น เนื่องจากมีนิสัยคบคนยาก ขาดทักษะในการสร้างความเป็นมิตรกับผู้อื่น

ครูที่ไม่ยอมสร้างความเป็นกันเองกับเด็กมักจะสนใจงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สนใจงานด้านอื่น ๆ เห็นว่าเด็กเป็นเพียงผู้คอยรับฟังคำสั่งจากครูเท่านั้น หน้าที่ของครูก็คือการกวดขันเรื่องการเรียนของเด็ก ไม่ใช่เข้าไปเกี่ยวข้องกับความเป็นไปของเด็กในด้านอื่น ครูมักใช้การชมเชยหรือการตำหนิเป็นเครื่องช่วยให้เด็กช่วยเหลือซึ่งกันและกันพยายามแยกเด็กที่ช่วยเหลือเพื่อน ๆ ให้อยู่ห่างจากเพื่อนออกไป ครูประเภทนี้มักจะทำให้เด็กเกิดความท้อถอยหรือเกิดความไม่สบายใจ เพราะมักจะตำหนิเมื่อเด็กทำผิด

คุณสมบัติตามลักษณะของครูที่ดี

ฟอง เกิดแก้ว (2517 : 138 – 140) กล่าวว่า คุณสมบัติเบื้องต้นของครูพลศึกษาที่ดีนั้นก็มีลักษณะเช่นเดียวกับครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียนเช่น

1. มีสุขภาพดี
2. มีความรู้ทักษะดี
3. มีความสามารถที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ทำการสอนได้ดี
4. มีอารมณ์ร่าเริง
5. มีความยุติธรรม
6. มีบุคลิกลักษณะดี สง่า ผ่าเผย
7. มีความเห็นอกเห็นใจและสนใจในตัวนักเรียน
8. มีสามัญสำนึกและเข้าใจในปัญหาของเด็กนักเรียน
9. และอื่น ๆ

สำหรับครูพลศึกษา นอกจากจะมีคุณสมบัติข้างต้นดังกล่าวแล้ว จะต้องมีความสมบัติต่อไปนี้

1. จะต้องสามารถสังเกตและมองเห็นความแตกต่าง และการเปลี่ยนแปลงในลักษณะท่าทางและพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนเป็นอย่างดี เช่น การผิดปกติทางทรวดทรง รูปร่าง ลักษณะ อากักร ท่าทาง และสิ่งอื่น ๆ ที่เด็กแสดงออกในระหว่างที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เราเรียนหรือเวลาเล่นตามลำพัง

2. มองเห็นความสำคัญและสามารถแก้ปัญหาเด็กที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับเด็กคนอื่น ๆ หรือไม่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ๆ และพยายามหาทางช่วยเหลือและจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กที่มีปัญหาสามารถช่วยตัวเองได้

3. จะต้องมีความสามารถที่จะปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะและความสนใจของนักเรียน

4. จะต้องระลึกเสมอว่า กิจกรรมทางพลศึกษาแต่ละอย่างอาจให้คุณค่าแก่นักเรียนแต่ละคนไม่เหมือนกัน
5. ต้องวางโครงการสอนให้มีความก้าวหน้าตามลำดับติดต่อกัน แต่สามารถยืดหยุ่นได้พอสมควร
6. วางโครงการให้นักเรียนแต่ละคนได้มีโอกาสสัมฤทธิ์ผล และพึงพอใจในกิจกรรมพลศึกษาพอสมควร
7. เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดและดำเนินการสอนในชั้นเรียนตามความเหมาะสม เช่น ให้เข้าแถวเป็นรูปรวงกลม เข้าแถวเป็นหมู่หรือแบบอื่น ๆ
8. ให้นักเรียนเคลื่อนย้ายจากกิจกรรมหนึ่งไปอีกกิจกรรมหนึ่ง ในวิธีการที่ง่ายและสะดวก ไม่ต้องเสียเวลามาก เช่น ให้ตามผู้นำไปให้เข้าแถวตามเส้นหรือวงกลมที่มีพื้นหรืออื่น ๆ
9. พยายามใช้สถานที่และอุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะได้
10. อุปกรณ์บางอย่างนักเรียนอาจจะสามารถทำเองได้ ควรให้เด็กทำขึ้นใช้เอง
11. ถ้าเป็นสหศึกษา ควรอาจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างด้วยกัน แต่ถ้ากิจกรรมบางอย่างที่เกี่ยวกับพลังและความทนทานของร่างกาย ก็ควรแยกออกจากกัน
12. สามารถเปลี่ยนแปลงและปรับโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนแต่ละวัย
13. จะต้องสามารถจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้แก่นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด
14. จะต้องสามารถจัด แบ่งกลุ่มที่เด็กทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึงกัน โดยไม่ต้องใช้เวลาารอนาน
15. หาวิธีจัดคู่และแบ่งทีม ที่ไม่ให้นักเรียนบางคนรู้สึกตัวเองหาคู่ยาก หรือเป็นคนสุดท้ายที่หาคู่ได้
16. จะต้องรับรู้และเข้าใจสภาพเด็กที่แท้จริงว่าเด็กมีความต้องการ
17. จะต้องรู้ถึงความสำคัญของสิ่งต่อไปนี้
 - 17.1 ใช้เวลาที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
 - 17.2 ให้นักเรียนเป็นผู้ช่วยในการสาธิตหรืออื่น ๆ
 - 17.3 ใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อกิจกรรมที่หนัก
 - 17.4 จัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กและตามฤดูกาล
 - 17.5 จะต้องมีการใช้อุปกรณ์ให้พร้อมที่จะหยิบมาสอนได้ทันที
 - 17.6 จะต้องพูดก็ต่อเมื่อนักเรียนฟังเท่านั้น
 - 17.7 ใช้การสาธิตให้ดูเป็นส่วนใหญ่ และใช้คำพูดแต่เพียงส่วนน้อย
 - 17.8 ให้ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปตลอดเวลา
 - 17.9 เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
 - 17.10 รักษาระดับเสียงให้อยู่ในระดับที่น่าฟัง

17.11 ทำให้นักเรียนในชั้นมีความสนุกสนานและพอใจ

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2536 : 392 – 394) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติครูพลศึกษาที่ดี ดังนี้

1. เป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต ทั้งนี้เพราะงานครูเป็นงานที่หนัก โดยปกติจะต้องทำงานตั้งแต่ 08.00 – 15.30 น. (โดยประมาณ) รวมแล้วเป็นเวลาวันละประมาณ 7 ชั่วโมงครึ่งเป็นอย่างต่ำ และหลังจากโรงเรียนเลิกแล้วยังต้องใช้เวลาในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่นงานลูกเสือ เนตรนารี ทบพทวนความรู้ วางแผนการเล่นกีฬาต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งเตรียมงานสอนด้วย

2. เป็นผู้มีความสามารถในการฝึก การสอน และมีส่วนร่วมในกีฬาต่าง ๆ ได้หลายประเภท เพราะประสบการณ์เหล่านี้จะทำให้ครูเข้าใจและเห็นใจนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้า ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ มีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หลังจากการฝึก เข้าใจในเรื่องของการแพ้ชนะ และครูจะมีความรู้สึกที่ตนเองประสบผลสำเร็จหลังการสอน จึงสามารถกล่าวได้ว่า “ยังมีทักษะมากขึ้นเท่าไร ผู้ยิ่งเป็นครูพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น”

3. มีความต้องการและพร้อมที่จะให้บริการแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นเรื่องของการให้ความช่วยเหลือ โดยไม่มุ่งเพียงจะให้นักเรียนจดจำทักษะจนขึ้นใจเท่านั้น แต่ควรตั้งจุดมุ่งหมายว่าต้องสอนหรือช่วยนักเรียนให้เกิดพัฒนาการด้านทักษะ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกเป็นอิสระ และมีวุฒิภาวะตามวัยด้วยการแสดงออกในขณะมีส่วนร่วมในกีฬาต่าง ๆ ตามทักษะความสามารถ

ปัญหาที่มักเกิดขึ้นก็คือ ผู้ที่เพิ่งจะมาเป็นครูใหม่ ๆ และเป็นผู้มีทักษะดี หรือเคยเป็นนักกีฬามาก่อนมักไม่ชอบสอน เหตุเพราะครูเหล่านี้ยึดถือตนเองเป็นหลักมากเกินไปโดยเอานักเรียนมาเปรียบเทียบกับตนเอง ตัวอย่างเช่น ในกรณีของครูเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว ครูผู้นั้นมักจะขาดความเห็นอกเห็นใจนักเรียนเนื่องจากการคาดหวังว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็วเหมือนตนเอง และมักคิดว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอธิบายหรือแยกแยะทักษะอย่างละเอียดให้แก่ นักเรียน ครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนคือครูที่พอใจที่จะได้เห็นนักเรียนสนุกสนานและภาคภูมิใจในพัฒนาการทางทักษะของตน

4. มีความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะทักษะย่อยและการเคลื่อนไหวต่าง ออกมาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจนไม่ผิดพลาด ฉะนั้น ครูจึงควรฝึกฝนตนเองให้รู้จักสังเกตการเคลื่อนไหวของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรนำหลักของวิชาวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว หรือวิทยาศาสตร์การกีฬา มาประยุกต์ใช้ด้วยเพราะจะทำให้การวิเคราะห์นั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. มีความสามารถที่จะทำให้นักเรียนเกิดความพอใจ และอยากที่จะฝึกหรือเล่นกีฬาต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับความสามารถทางทักษะกลไกและความสนใจของนักเรียนให้มากขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่าครูพลศึกษาชอบกีฬาประเภทใดก็จะบังคับหรือเน้นแต่กีฬานั้น ให้แก่นักเรียนอย่างเดียว ต้องทำให้นักเรียนสนใจและอยากที่จะเล่นกีฬาประเภทอื่นด้วย เพราะกีฬาทุกประเภทมีคุณค่าทั้งสิ้น และกีฬาที่มีประโยชน์มาก คือกีฬาที่เหมาะสมกับนักเรียนทั้งชายและหญิง ดังนั้นการจูงใจนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

6. เป็นผู้ที่มีการรูปร่างและลักษณะท่าทางเหมาะสมกับอาชีพครูพลศึกษา โดยครูต้องฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา แต่กายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับเวลาและสถานที่ นอกจากนั้นอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว โต๊ะ เก้าอี้ ก็ต้องสะอาดเรียบร้อยการปฏิบัติได้เช่นนี้ไม่ใช่เกิดประโยชน์แก่ตนเองเท่านั้น แต่ยังเกิดประโยชน์และสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่เพื่อนร่วมอาชีพด้วย ต้องพยายามระลึกเสมอว่าผู้ที่สูญเสียบุคลิกภาพของตนเองย่อมสูญเสียทุกสิ่งด้วย
7. มีน้ำใจนักกีฬา และพยายามปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณสมบัติของผู้มีน้ำใจนักกีฬาอยู่เสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

เบอร์เกอร์ และคนอื่น ๆ (Berger and other. 1987 : 268 - 302) ได้วิจัยเรื่องการลดความวิตกกังวลด้วยการว่ายน้ำ : ความสัมพันธ์ระหว่างการออกกำลังกายความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ (State Anxiety) ความวิตกกังวลเฉพาะบุคคล (Trait Anxiety) และความวิตกกังวลทางกาย (Somatic Anxiety) ใช้การศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ ในฤดูหนาวใช้อาสาสมัคร แบ่งเป็นผู้ว่ายน้ำเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ว่ายน้ำเป็น และผู้เริ่มฝึกหัดว่ายน้ำ ซึ่งมีช่วงอายุ 17 - 38 ปี ผลปรากฏว่า 1) ผู้ว่ายน้ำเป็นเมื่อว่ายน้ำสามารถลดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยการใช้แบบทดสอบ เอสทีเอไอ - เอส (STAI - S) ก่อน (Pre - Test) และหลัง (Post - Test) การว่ายน้ำ 2) ทั้งชายและหญิงสามารถได้รับประโยชน์จากการว่ายน้ำในการลดความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน 3) ทั้งกลุ่มผู้ว่ายน้ำเป็น และผู้เริ่มฝึกว่ายน้ำสามารถลดความวิตกกังวลได้ไม่แตกต่างกันแต่ในกลุ่มของผู้เริ่มฝึกหัดว่ายน้ำสามารถลดความวิตกกังวลในแต่ละวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ความวิตกกังวลทางกาย ไม่มีความเชื่อมโยงกับการลดความวิตกกังวลโดยการว่ายน้ำในฤดูร้อน ผลปรากฏว่า 1) หลังจากการว่ายน้ำ ผู้เข้าร่วมการทดลองรายงานว่าสามารถลดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์เอสทีเอไอ - เอส (STAI - S) ซึ่งทั้งกลุ่มผู้ฝึกหัดและกลุ่มผู้ว่ายน้ำเป็นลดความวิตกกังวลได้ไม่แตกต่างกัน 2) ผู้หญิงสามารถลดความวิตกกังวลได้มากกว่าผู้ชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ทั้งกลุ่มผู้ว่ายน้ำเป็น และผู้ฝึกหัดว่ายน้ำสามารถลดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ และความวิตกกังวลเฉพาะบุคคลในแต่ละวันไม่แตกต่างกัน 4) ระดับความวิตกกังวลทางกายไม่มีความสัมพันธ์กับการลดความวิตกกังวลด้วยการว่ายน้ำ เป็นการชี้ให้เห็นว่าถ้าคนที่มีความวิตกกังวลทางกายสูง ก็จะมี ความวิตกกังวลต่อสถานการณ์สูงตามไปด้วย

สโคลเดอร์ (Schloder. 1987 : 137) ได้ศึกษารูปแบบของการสอนที่มีผลต่อความสามารถ ความวิตกกังวล และทัศนคติของผู้ที่เริ่มเรียนว่ายน้ำ โดยใช้การสอน 2 แบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา จำนวน 51 คน และนักศึกษาที่เป็นนักกีฬา จำนวน 33 คน โดยแบ่งเป็นผู้ชาย 43 คน และผู้หญิง 41 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ไม่มีข้อแตกต่างระหว่างการสอนแบบเผชิญการกับแบบเสรี ในด้านต่อไปนี้ คือ

- 1.1 คะแนนสอบครั้งสุดท้าย
 - 1.2 คะแนนการว่ายน้ำไตร่ก
 - 1.3 การพัฒนาการเดินของหัวใจ
 - 1.4 ความวิตกกังวล
2. กลุ่มที่มีการสอนแบบเผชิญการ จะสามารถว่ายน้ำในระยะ 400 เมตร ได้เร็วกว่า
 3. ส่วนประกอบที่ทำให้ทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันคือ การใช้ขาและมือ ซึ่งมีผลต่อการเริ่มเรียนว่ายน้ำ และการยกไหล่มีผลต่อการว่ายน้ำขั้นสุดท้าย ซึ่งพบว่า กลุ่มที่มีการสอนแบบเสรี จะมีพัฒนาการที่ดีกว่า จากผลของคะแนนก่อนการเรียน
 4. นักกีฬาเพศหญิงได้คะแนนด้านความยืดหยุ่นของร่างกายสูงกว่าเพศชาย อัตราการเต้นของหัวใจเพศชายต่ำกว่า แต่เพศหญิงมีความวิตกกังวลใจมากกว่า
 5. ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เป็นนักกีฬา พบว่า กลุ่มนี้มีการเต้นของหัวใจต่ำกว่านักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา แต่จะมีความวิตกกังวลใจมากกว่า โดยเฉพาะกรณีที่มีสถานการณ์เข้ามาเป็นองค์ประกอบ

งานวิจัยในประเทศ

เกษม มีสง่า (2533 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาผลการใช้ตัวอย่างเพื่อลดความวิตกกังวลให้แก่ผู้เรียนว่ายน้ำต่อความสามารถในการว่ายน้ำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นอาสาสมัครที่เริ่มเรียนว่ายน้ำ กลุ่มทดลองได้ชมเทปบันทึกภาพของตัวแบบก่อนการเรียนว่ายน้ำ รวม 9 ตอน และกลุ่มควบคุมซึ่งมิได้ชมเทปบันทึกภาพของตัวแบบ ระยะเวลาการทดลองในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง สัปดาห์ที่ 1, 2, 3 และ 4 แตกต่างกัน กลุ่มทดลองสามารถลดความวิตกกังวลหลังสัปดาห์ที่ 1, 2, 3 และ 4 ส่งผลต่อการลดความวิตกกังวลแตกต่างกัน ผลของวิธีการลดความวิตกกังวลและระยะเวลาในการทดลองมีปฏิสัมพันธ์กัน ความสามารถในการว่ายน้ำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังสัปดาห์ที่ 4 ไม่แตกต่างกัน

ยศวรรณ นิพนธ์ศิริผล. (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยด้านบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาล ของพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อหาตัวทำนายที่มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านบุคคลกับปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปฏิบัติการพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก แผนกอายุรกรรม แผนกศัลยกรรม ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 500 คน เก็บจริงได้ 450 คน เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 377 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภูมิหลัง แบบวัดทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนัก แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง แบบวัดการรับรู้บทบาท แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม และแบบวัดการปฏิบัติการพยาบาล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรลักษณะทางจิต ตัวแปรการรับรู้บทบาท ตัวแปรภูมิหลังและการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติการพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนทางสังคมบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง ทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนัก อายุ และประสบการณ์ทำงานในหอผู้ป่วยหนัก ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปฏิบัติการพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความคลุมเครือในบทบาท การฝึกอบรมเฉพาะด้านวิกฤติ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนทางสังคม ร่วมทำนายการปฏิบัติการพยาบาลได้ 23.3 % และตัวแปรลักษณะทางจิตมีอำนาจในการทำนายสูงที่สุด
3. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปฏิบัติการพยาบาล

บุษกร ดำรง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียน และเพื่อการศึกษาน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2541 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ระดับชั้นละ 126 คน รวมทั้งสิ้น 378 คน เลือกมาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two - stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ แบบสอบถามความเชื่ออำนาจภายใน แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในต้น การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.840 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเชื่อถือว่ามีความถูกต้องร้อยละ 70.6 นอกจากนี้ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความเชื่ออำนาจภายในตน มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.875 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเชื่อได้ว่ามีความถูกต้องร้อยละ 76.6 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเชื่ออำนาจภายในตน มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตน การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.859 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตน มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนรวมทุกชั้นปีเท่ากับ 0.775 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเชื่อว่าจะมีความถูกต้องร้อยละ 59.7 นอกจากนี้ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ที่ระดับ .05

มณฑณี วาชะอัม. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและวิธีการแก้ไข ปัญหาของครูผู้สอนทักษะว่ายน้ำ ในเด็กอายุ 4 – 6 ปี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2546 การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ไข ปัญหาของครูผู้สอนทักษะว่ายน้ำใน

เด็ก อายุ 4 – 6 ปี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2546 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่น .95 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากครูผู้สอนว่ายน้ำ จำนวน 80 คน ได้แบบสอบถาม คือ มา 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาหาค่าความถี่และร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาของครูผู้สอนทักษะว่ายน้ำในเด็กอายุ 4 – 6 ปี จังหวัดสมุทรปราการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ปัญหา สาเหตุและแก้ไขปัญหา การสอนทักษะว่ายน้ำ ในเด็กอายุ 4 – 6 ปี จังหวัดสมุทรปราการ มีปัญหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหारेียงลำดับจากมากไปน้อย 5 ลำดับดังนี้

2.1 นักเรียนไม่กล้าลอยตัว สาเหตุมาจากดำน้ำไม่เป็น วิธีการแก้ไขปัญหาคือให้นักเรียนฝึกลอยตัวโดยจับขอบสระหรือจับมือเพื่อน ฝึกลอยตัวกับครู ฝึกซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญ

2.2 นักเรียนเตะเท้าในลักษณะพับเข้ามามากเกินไป สาเหตุจากนักเรียนเตะเท้าไม่เป็น วิธีการแก้ปัญหาคือให้นักเรียนฝึกจับขอบสระเตะเท้า โดยครูคอยช่วยจับขาให้ออกแรงเตะเท้าที่ถูกต้องวิธี

2.3 นักเรียนไม่กล้าดำน้ำ สาเหตุกลัวน้ำเข้าตาเข้าจมูก วิธีการแก้ไขปัญหาคืออธิบาย สาธิต บอกประโยชน์ของการดำน้ำ ฝึกให้เด็กกลืนหายใจบนบกก่อนเรียนในน้ำตื้นใส่แว่นตากันน้ำ

2.4 นักเรียนเตะเท้าในลักษณะเข้าตึง (เกร็งขา) สาเหตุมาจากลอยตัวไม่จำเป็นต้องฝึกลอยตัวทบทวนซ้ำ ๆ วิธีการแก้ไขปัญหาคือฝึกนอนคว่ำบนขอบสระ ฝึกเตะเท้าให้ถูกวิธีครูช่วยจับเท้าให้เตะเท้าสัมพันธ์กัน

2.5 นักเรียนโผล่ตัวในลักษณะการถีบผนังสระส่งตัวไม่มีแรงส่ง สาเหตุมาจากการเกร็งลำตัวขณะโผล่ตัว ออกจากผนังสระวิธีแก้ไขปัญหาคือให้นักเรียนโผล่ตัวไปข้างหน้าโดยครูช่วยจับมือพยุงให้โผล่ตัวออกแรงถีบให้ถูกวิธี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวัยนํ้านนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนวัยนํ้าน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวนครูผู้สอน จำนวน 18 คน จำนวนผู้ปกครองของนักเรียนก่อนประถมศึกษา จำนวน 1,200 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวัยนํ้านนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนวัยนํ้าน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวนครูผู้สอนวัยนํ้าน 15 คน ผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 291 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random sampling) และการประมาณขนาด ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญส่ง โกสะ 2542 : 172) โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูผู้สอน กับกลุ่มผู้ปกครอง
2. เลือกแบบเจาะจงกลุ่มครูผู้สอนเลือกมา 6 สรว่ายนํ้าน จากทั้งหมด 8 สรว่ายนํ้าน กลุ่มผู้ปกครอง เลือกแบบเจาะจงเฉพาะสรว่ายนํ้านที่มีการสอนนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา โรงเรียนอักษรพทยา โรงเรียนมารีวิทย โรงเรียนนุชนิโชติ
3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากข้อ 2 เป็นครูผู้สอน 15 คน และกลุ่มผู้ปกครอง 291 คน ดังตารางการแจกแจงกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สระว่ายนํ้า	ครูผู้สอน		ผู้ปกครอง		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนสาริตถุคมศึกษา	3	2	308	69	311	71
2. โรงเรียนอักษรพทยา	2	2	310	69	327	77
3. โรงเรียนมารีวิทย	7	5	349	86	366	90
4. โรงเรียนนุติโชติ	2	2	200	52	210	63
5. สระว่ายนํ้าการเคหะ	2	2	18	6	2	2
6. หมู่บ้านกรีนวิลล์	2	2	25	9	2	2
รวม	18	15	1,200	291	1,218	306

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนว่ายนํ้าของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 2 ชุด (สำหรับครูผู้สอน และผู้ปกครอง) แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) ตามความเป็นจริงของแต่ละคน

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเพื่อสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายนํ้าของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ โดยศึกษาจาก ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการพูดคุยกับครูผู้สอนว่ายน้ำ และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา
3. นำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์ จากนั้นนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทุกด้าน
 - 3.1 ปัจจัยภายใน ได้แก่ ภูมิหลัง ลักษณะของนักเรียน ลักษณะรูปร่าง อารมณ์ และแรงจูงใจ
 - 3.2 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู วิธีการสอน ลักษณะของครูผู้สอน สภาพแวดล้อม
4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามแล้วให้ คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณา
6. นำแบบสอบถามไปปรึกษากับประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อพิจารณาความถูกต้องของแบบสอบถาม
7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ
2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึง ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง และนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติตามลักษณะที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ร้อยละแล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ
2. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จากครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนว่ายน้ำ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	จำนวนความถี่
%	แทน	ค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างซึ่งครูผู้สอนว่ายน้ำและผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ด้วยตนเอง จำนวน 306 ฉบับ ได้รับกับคืนมา 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ และค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยหาความถี่ และค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ และ
ค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับของครูผู้สอน (N = 15)

สถานภาพ	f	%
1. เพศ		
- ชาย	10	66.70
- หญิง	5	33.30
2. ระดับการศึกษา		
- อนุปริญญา	1	6.67
- ปริญญาตรี	13	86.70
- ปริญญาโท	1	6.67
- อื่น ๆ	-	-
3. ประสบการณ์การทำงาน		
- ต่ำกว่า 3 ปี	11	73.30
- 4 – 6 ปี	3	20.00
- 7 – 9 ปี	1	6.67
- 10 ปีขึ้นไป	-	-

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูผู้สอนวัยน้ำโดยรวม เป็นเพศชาย จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 66.70 เป็นเพศหญิง จำนวน 5 คิดเป็นร้อยละ 33.30 ระดับการศึกษาครูสอนวัยน้ำจบ ปริญญาตรี จำนวน 13 คิดเป็นร้อยละ 86.70 อนุปริญญา จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 6.67 และปริญญาโท จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 6.67 ครูสอนวัยน้ำมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 73.30 ตั้งแต่ 4 – 6 ปี จำนวน 3 คิดเป็นร้อยละ 20.00 และตั้งแต่ 7 – 9 ปี จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 6.67

ตาราง 3 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับของผู้ปกครองของนักเรียน (N = 291)

สถานภาพ	f	%
1. เพศ		
- ชาย	95	32.60
- หญิง	196	67.40
2. ระดับการศึกษา		
- อนุปริญญา	80	27.40
- ปริญญาตรี	164	56.35
- ปริญญาโท	47	16.20
3. รายได้ของครอบครัวทั้งหมด		
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	30	10.30
- 5,001 - 7,000 บาท	95	32.60
- 7,001 - 10,000 บาท	128	44.00
- มากกว่า 10,000 บาท	38	13.05

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 67.40 ผู้ปกครองผู้ชาย จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 56.35 มีอนุปริญญา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ปริญญาโท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ 7,001 – 10,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รายได้ 5,001 - 7,000 บาท จำนวน 95 คิดเป็นร้อยละ 32.60 และต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 30 คิดเป็นร้อยละ 10.30

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยหาความถี่ และค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 4 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านลักษณะของนักเรียน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนว่ายน้ำ (N = 15)

ด้านลักษณะของนักเรียน	f	%
ลักษณะนิสัย		
ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ	3	20.00
ความพยายามในการทำทักษะว่ายน้ำ	7	46.66
ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ	4	26.66
ไม่มั่นใจในตนเอง	1	6.66
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
โครงสร้างรูปร่าง		
อ้วน	1	6.66
ผอม	5	33.33
ปานกลาง	7	46.66
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	2	13.33

จากตาราง 4 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านลักษณะของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ลักษณะนิสัย คือ ความพยายามในการทำทักษะว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66 ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และโครงสร้างรูปร่าง คือ รูปร่างปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.66 รูปร่างผอม คิดเป็นร้อยละ 33.33 รูปร่างอ้วน คิดเป็นร้อยละ 6.66

ตาราง 5 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านภูมิหลังของนักเรียน ที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็น
ของครูผู้สอนว่ายน้ำ (N = 15)

ด้านภูมิหลังของนักเรียน	f	%
นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน	2	13.33
นักเรียนไม่เคยเล่นน้ำมาก่อน	1	6.66
นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว	2	13.33
นักเรียนไม่มีทักษะมาก่อน	1	6.66
นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ	4	26.66
นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน	5	33.33
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 5 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนเคย
จมน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66 และ
นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตาราง 6 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจ ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนว่ายน้ำ (N = 15)

ด้านแรงจูงใจ	f	%
การให้รางวัล	1	6.66
การทำโทษ	1	6.66
การบังคับ	9	60.00
การให้คำชมเชยบ่อย ๆ	4	26.66
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 6 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ การบังคับ คิดเป็นร้อยละ 60.00 การให้คำชมเชยบ่อย ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.66 และการให้รางวัล การทำโทษ คิดเป็นร้อยละ 6.66

ตาราง 7 แสดงจำนวน และร้อยละปัจจัยภายใน ด้านอารมณ์ของนักเรียน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนว่ายน้ำ (N = 15)

ด้านอารมณ์ของนักเรียน	f	%
ไม่กลัวการเล่นน้ำ.....	3	20.00
กลัวการเล่นน้ำ.....	12	80.00
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 7 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ กลัวการเล่นน้ำ คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่กลัวการเล่นน้ำ คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตาราง 8 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านการสอน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนว่ายน้ำ (N = 15)

ด้านการสอน	f	%
สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ	7	46.66
สอนแบบให้นักเรียนฝึกอิสระ	1	6.66
สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม	3	20.00
สอนแบบไม่ใช้สื่อในการสอน	1	6.66
สอนแบบสัดส่วนครู – นักเรียน (1 : 1)	2	13.33
แบบสัดส่วนครู – นักเรียนทั้งห้อง	1	6.66

จากตาราง 8 แสดงว่า ปัจจัยภายนอก ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ คิดเป็นร้อยละ 46.66 สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.00 และสอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียน (1 : 1) คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตาราง 9 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็น
ของครูผู้สอนว่ายน้ำ (N = 15)

ด้านสภาพแวดล้อม	f	%
อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ	7	46.66
ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ	4	26.66
ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ	4	26.66
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 9 แสดงว่า ปัจจัยภายนอก ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถใน
การเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ
คิดเป็นร้อยละ 46.66 ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ
คิดเป็นร้อยละ 26.66

ตาราง 10 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านภูมิหลังของนักเรียน ที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านภูมิหลังของนักเรียน	f	%
นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน	74	25.40
นักเรียนไม่เคยเล่นน้ำมาก่อน	22	7.56
นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว	48	16.50
นักเรียนไม่มีทักษะมาก่อน	22	7.56
นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ	27	9.28
นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน	98	33.70
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 10 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนเคย
จมน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 33.70 นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และ
นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 16.50

ตาราง 11 แสดงจำนวน และร้อยละปัจจัยภายใน ด้านอารมณ์ของนักเรียน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านอารมณ์ของนักเรียน	f	%
ไม่กลัวการเล่นน้ำ	186	63.90
กลัวการเล่นน้ำ	105	36.10
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 11 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ไม่กลัวการเล่นน้ำ คิดเป็นร้อยละ 63.90 และกลัวการเล่นน้ำ คิดเป็นร้อยละ 36.10

ตาราง 12 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจ ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านแรงจูงใจ	f	%
นักเรียนได้รับคำชมเชยจากครู	26	8.93
นักเรียนถูกคุณครูทำโทษ	8	2.75
นักเรียนไม่สามารถทำทักษะได้	19	6.53
นักเรียนสามารถทำทักษะได้	88	30.20
นักเรียนถูกคุณครูบังคับ	150	51.50
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 12 แสดงว่า ปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนถูกคุณครูบังคับ คิดเป็นร้อยละ 51.50 นักเรียนสามารถทำทักษะได้ คิดเป็นร้อยละ 30.20 และ นักเรียนได้รับคำชมเชยจากครู คิดเป็นร้อยละ 8.93

ตาราง 13 แสดงจำนวน และร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านการอบรมเลี้ยงดู ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านการอบรมเลี้ยงดู	f	%
ผู้ปกครองมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ	91	31.30
ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้	120	41.20
ผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ	80	27.50

จากตาราง 13 แสดงว่า ปัจจัยภายนอก ด้านการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 41.20 ผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 31.30 และผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.50

ตาราง 14 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านลักษณะครูผู้สอน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านลักษณะครูผู้สอน	f	%
เพศชาย	59	20.27
เพศหญิง	71	24.39
ทั้งเพศชายและเพศหญิง	161	55.32

จากตาราง 14 แสดงว่า ปัจจัยภายนอก ด้านลักษณะครูผู้สอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ทั้งเพศชายและหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.32 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 24.39 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.27

ตาราง 15 แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านการสอน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านการสอน	f	%
สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ	105	36.10
สอนแบบให้นักเรียนฝึกอิสระ	36	12.40
สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม	79	27.10
สอนแบบไม่ใช้สื่อในการสอน	24	8.25
สอนแบบสัดส่วนครู – นักเรียน (1 : 1)	10	3.44
แบบสัดส่วนครู – นักเรียนทั้งห้อง	37	12.70

จากตาราง 15 แสดงว่า ปัจจัยภายนอก ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ คิดเป็นร้อยละ 36.10 สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดทำกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.10 และแบบสัดส่วนครู – นักเรียนทั้งห้อง คิดเป็นร้อยละ 12.70

ตาราง 16 แสดงจำนวน และร้อยละปัจจัยภายนอก ด้านสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคิดเห็น
ของผู้ปกครอง (N = 291)

ด้านสภาพแวดล้อม	f	%
อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ	137	47.10
ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ	88	30.20
ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ	66	22.70
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-

จากตาราง 16 แสดงว่า ปัจจัยภายนอก ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถ
ในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ
คิดเป็นร้อยละ 47.10 ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 30.20 ปริมาณ
คลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 22.70

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนว่ายน้ำให้นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนว่ายน้ำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวนครูผู้สอน จำนวน 18 คน จำนวนผู้ปกครองของนักเรียนก่อนประถมศึกษา จำนวน 1,200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนว่ายน้ำให้นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนที่มีการเรียนการสอนว่ายน้ำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ครูผู้สอนว่ายน้ำ จำนวน 15 คน ผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 291 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและการประมาณขนาด ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และ มอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 2 ชุด (สำหรับครูผู้สอน และผู้ปกครอง) แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) ตามความเป็นจริงของแต่ละคน

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเพื่อสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ร้อยละแล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ
2. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จากครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้สอนว่ายน้ำโดยรวม เป็นเพศชาย จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 66.7 เป็นเพศหญิง จำนวน 5 คิดเป็นร้อยละ 33.30 ระดับการศึกษาครูสอนว่ายน้ำจบ ปริญญาตรี จำนวน 13 คิดเป็นร้อยละ 86.70 อนุปริญญา จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 6.67 และปริญญาโท จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 6.67 ครูสอนว่ายน้ำมีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 73.30 ตั้งแต่ 4 – 6 ปี จำนวน 3 คิดเป็นร้อยละ 20.00 และตั้งแต่ 7 – 9 ปี จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 6.67

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 ผู้ปกครองผู้ชาย จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 มีอนุปริญญา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ปริญญาโท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ 7,001 – 10,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 44 รายได้ 5,001 - 7,000 บาท จำนวน 95 คิดเป็นร้อยละ 32.60 และต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 30 คิดเป็นร้อยละ 10.30

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยภายใน

ตามความคิดของครูผู้สอน ด้านลักษณะของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ลักษณะนิสัย คือ ความพยายามในการทำทักษะว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66 ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และลักษณะ

รูปร่าง คือ รูปร่างปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.66 รูปร่างผอม คิดเป็นร้อยละ 33.33
รูปร่างอ้วน คิดเป็นร้อยละ 6.66

ด้านภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66 และนักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 13.33

ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ การบังคับ คิดเป็นร้อยละ 60.00 การให้คำชมเชยบ่อย ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.66 และการให้รางวัล การทำโทษ คิดเป็นร้อยละ 6.66

ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ กลัว คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่กลัว คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ด้านภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 33.70 นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และนักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 16.50

ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ไม่กลัว คิดเป็นร้อยละ 63.90 และกลัว คิดเป็นร้อยละ 36.10

ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ นักเรียนถูกคุณครูบังคับ คิดเป็นร้อยละ 51.50 นักเรียนสามารถทำทักษะได้ คิดเป็นร้อยละ 30.20 และ นักเรียนถูกคุณครูชมเชย คิดเป็นร้อยละ 8.93

2.2 ปัจจัยภายนอก

ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ คิดเป็นร้อยละ 46.66 สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.00 และสอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียน (1 : 1) คิดเป็นร้อยละ 13.33

ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 26.66

ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 41.20 ผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 31.30 และผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.50

ด้านลักษณะครูผู้สอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อื่น ๆ คือทั้งเพศชายและหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.32 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 24.39 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.27

ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ คิดเป็นร้อยละ 36.10 สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดทำกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.10 และแบบสัดส่วนตัวครู – นักเรียน ทั้งห้อง คิดเป็นร้อยละ 12.70

ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 47.10 ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 30.20 ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 22.70

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยในที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้

ด้านภูมิหลัง ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน จะส่งผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539 : 90 – 91) ได้กล่าวไว้ว่า ความล้มเหลวจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กเกิดความวุ่นวายสับสน ขาดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ และนักเรียนที่เรียนพิเศษว่ายน้ำ นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 75 – 78) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกซ้อมและประสบการณ์เดิมของเด็กนั้น สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความต้องการ ทศนคติ และอุดมคติในการเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งจะทำให้เกิดความแตกต่างกัน จะส่งผลให้ความสามารถในการเรียนได้ผลดี เพราะผู้เรียนควรมีความรู้สึกรพอใจในประสบการณ์และผลที่ได้รับเพราะตามปกตินักเรียนมักจะชอบฝึกหัดกิจกรรมที่ตนเองมีประสบการณ์ในทางที่ดีและละทิ้งกิจกรรมที่มีประสบการณ์ไม่ดี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การที่นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อนมีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำมากที่สุด ทำให้นักเรียนเกิดความแตกต่างกับ นักเรียนที่เคยเรียนพิเศษ หรือเล่นน้ำมาก่อน ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง

ด้านลักษณะนิสัยของนักเรียน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ลักษณะนิสัย คือ ความพยายามในการทำทักษะว่ายน้ำ ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ ซึ่งลักษณะนิสัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความสามารถของนักเรียนในการเรียนว่ายน้ำไปในทางที่ดี ดังที่ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 90 – 91) ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการรู้ ซึ่งความต้องการรู้ดังกล่าวนี้เป็นลักษณะของสิ่งเร้าที่ดีมาก เพราะบุคลิกภาพของคนเราจะสร้างขึ้นมาก็ได้ด้วยความรู้ยากเห็นในสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง และลักษณะรูปร่าง คือ รูปร่างปานกลาง ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการว่ายน้ำของนักเรียนในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้อง วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 90 – 91) สมรรถภาพทางกายที่ดีและบุคลิกภาพที่ดี มีความต้องการหรือมีความกระตือรือร้นที่จะเป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง นักเรียนจะเกิดความภาคภูมิใจและเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และปัญหาที่จะส่งผลต่อความสามารถของนักเรียนก็คือความอ่อนแอทางด้านร่างกาย ความอ้วน ความงุ่มง่าม

ด้านอารมณ์ ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า กลัวการเล่นน้ำ มีผลต่อการเรียนการสอนเป็นไปในทางลบ ดังที่ กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ . 2523) กล่าวว่า ความกลัวเป็นอารมณ์ที่กระทบต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้การเรียนไม่ได้ผล แต่ความกลัวก็ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะและการเรียนรู้ควบคู่กันไป ซึ่งสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยพบว่าเด็กเรียนรู้ความกลัวจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลของการวิจัยพบว่าความกลัวเป็นสิ่งที่แรกที่จะพบกับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการเรียนดังที่กล่าวมาแล้ว

ด้านแรงจูงใจ ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า การบังคับ เป็นการให้แรงเสริมในทางลบ ซึ่งจะสอดคล้องกับ ฮิลการ์ด และโบเวอร์ (Hikgard and Bower 1966) ที่กล่าวว่า แรงเสริมลบ คือการนำสิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจหรือสิ่งที่ก่อให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจแก่บุคคล สิ่งเหล่านี้ต้องจัดให้ก่อนที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมดังกล่าวแล้วเหตุการณ์ดังกล่าว หรือแรงเสริมลบจะถูกดึงออกหรือถูกทำให้หมดไป ซึ่งจะต่างจาก การให้คำชมเชย บ่อย ๆ และการให้รางวัล ซึ่งเป็นแรงเสริมทางบวกมากกว่าทางลบ เพราะได้ผลดีกว่าและคงทนกว่า แต่ผลการวิจัยพบว่า การบังคับมีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำมากกว่าการให้คำชมเชย และการให้รางวัล

2. ปัจจัยนอกที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้

ด้านการอบรมเลี้ยงดู ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้ มีผลต่อความสามารถ

ในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียน ซึ่งสอดคล้อง วิจิตร ศรีสะอาด (2523 : 198 – 202) การที่เด็กถูกตามใจมากเกินไปนั้น ผลที่ออกมาเด็กจะเป็นคนที่ทำอะไรไม่เป็น ไม่สามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความอดทน ซึ่งการที่ผู้ปกครองตามใจนักเรียนนี้จึงส่งผลกระทบต่อความสามารถของนักเรียนไปในทางลบ ผิดกับผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ เด็กที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนส่งเสริมนี้ วิจิตร ศรีสะอาด และคณะ กล่าวว่า เป็นเด็กที่มีความมั่นใจ อดทน กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำไปในทางบวก และผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ เป็นพวกที่ต้องการให้ลูกทำดีที่สุดในความเชื่อของตนเอง ชอบจัดการ จู้จี้ เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบนี้ มักจะมีความรู้สึกกดดันอัดอั้นไม่มีความสุข อารมณ์ไม่ดี

ด้านลักษณะครูผู้สอน ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ทั้งเพศชายและหญิง ดังนั้นจึงสอดคล้องกับ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2536 : 392 – 394) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติครูพลศึกษาที่ดี เป็นผู้ที่มีรูปร่างและลักษณะท่าทางเหมาะสมกับอาชีพครูพลศึกษา โดยครูต้องฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา แต่กายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับเวลาและสถานที่ นอกจากนั้นอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว โต๊ะ เก้าอี้ ก็ต้องสะอาดเรียบร้อยการปฏิบัติได้เช่นนี้ไม่ใช่เกิดประโยชน์แก่ตนเองเท่านั้น แต่ยังเกิดประโยชน์และสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่เพื่อนร่วมอาชีพด้วย ต้องพยายามระลึกเสมอว่าผู้ที่สูญเสียบุคลิกภาพของตนเองย่อมสูญเสียทุกสิ่งด้วย ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดทำกิจกรรม และแบบสัดส่วนตัว – นักเรียนทั้งห้อง ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 172 – 173) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากการใช้เทคนิคการสอนแล้ว ครูอาจต้องใช้เทคนิคพิเศษสำหรับการสอนทักษะอีกโดยเฉพาะการอธิบายและสาธิตสั้น ๆ ต่อจากนั้นจึงให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามด้วยการฝึกและมีครูคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำอยู่ตลอดเวลา โดยให้คำแนะนำช่วยเหลือตามความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน วิธีการสอนเช่นนี้จะช่วยให้ นักเรียนได้เห็นภาพการเคลื่อนไหวที่ถูกต้องชัดเจนดีที่สุดก่อน ต่อจากนั้นก็ฝึกด้วยตนเองด้วยการลองฝึกเอง (เป็นการทดลอง) และสุดท้ายนักเรียนก็จะค่อย ๆ จัดการเคลื่อนไหวที่ไม่ถูกต้องออกไปทีละส่วน

ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีดังนี้ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนว่ายน้ำควรจะศึกษาถึงลักษณะนิสัย และการพูด การใช้จิตวิทยาในการสอนว่ายน้ำในเด็กก่อนประถมศึกษา
2. ผู้ปกครองควรให้ความสนใจในเรื่องของการเรียนว่ายน้ำให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนมาแก้ไข
3. ควรจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ควรมีการจัดการแข่งขันว่ายน้ำระดับนักเรียนให้มาก เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น และเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนที่มีความสามารถในว่ายน้ำ ให้ก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยภายในและภายนอกความมีความสัมพันธ์กันหรือไม่กับความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2523). จิตวิทยาการศึกษา : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2536). คู่มือการสอนว่ายน้ำขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- เกษม มีสง่า. (2531). ผลการใช้ตัวแบบเพื่อลดความวิตกกังวลให้แก่ผู้เริ่มเรียนว่ายน้ำต่อความสามารถในการว่ายน้ำ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . อัดสำเนา.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บำรุงศาสตร์
- เทเวศร์ พิริยะพจนนท์. (2529) หลักการฝึกกีฬาว่ายน้ำ. กรุงเทพฯ : สยามบรรณการพิมพ์
- น้อมฤดี จงพยุหะและคนอื่น ๆ. (2516) คู่มือการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : พระนคร : โรงพิมพ์ - มิตรสยาม.
- ประดับ บุญเจือ. (2533). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนทางด้านการรับประทานอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดสุรินทร์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา
- ประเวศ โภชนาสมบุญ. คู่มือและสถิติว่ายน้ำ. ม.ป.ท , ม.ป.ป.
- บุษกร ดำรง. (2542). ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พลศึกษา.กรม. (2533). คู่มือการเรียนการสอนว่ายน้ำ. กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา.
- พรเทพ ลีทองอิน. (2533). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกวิชาเอกพลศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ฟอง เกิดแก้ว. (2517). การพลศึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร.
- มัญญู ตนะวัฒนา. (2526). จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- มาลินี จุฑะรพ. (2537). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์
- มณฑณี วาชะอัม. (2546) ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหของครูผู้สอนทักษะว่ายน้ำ ในเด็กอายุ 4-6 ปี จังหวัดสมุทรปราการ. กศ.ม. พลศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ยศวรณ นิลพัฒนศิริผล. (2541). ปัจจัยด้านบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร.
- ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วัลลีย์ วัชรโรภาส. (2513). การสอนว่ายน้ำเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527) หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วารินทร์ สายโอบเอื้อ. (2522) จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว. วิทยาลัยครูพระนคร
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิจิตร ศรีสะอาดและคณะ. (2523) เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- วิญญู หอมสุวรรณ. (2543). ความสามารถในการเรียนว่ายน้ำของนักเรียนระดับประถมศึกษา. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- สมคิด ชิตประสงค์. (2521) หลักการสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมควร โพธิ์ทอง. ผลการใช้โปรแกรมการสอน 2 แบบ ที่มีต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำแบบครอว์ล. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- อรุณี จงเพลินนภาพร. (2538). ผลการเรียนว่ายน้ำในสระน้ำตื้นกับสระว่ายน้ำ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- เอนกกุล กวีแสง. (2523) จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- Berger B.G. and D.R.ower "Anxiety Reduction with Swimming ; Relationships between Exercise and State , Trait and Somatic Anxiety' International Journal of Sport Psychology. 18 : 268 - 302 , 1987
- Hilgard , (1956). Ernest R.Introduction to Psychology 4 th edition , New York : Harcourt Brace and World , Inc
- Schloder , Monika Elisabeth. Effects of Teaching Styles on Performance , Anxiety , and Attitude Toward Intruction of College Novice Swimmer, : Dissertation Abstracts International. 49(03) : 458 – A; 1987.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พริยะพนธ์
อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์สมควร โพธิ์ทอง
อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์วาสนา มั่งคั่ง
อาจารย์ 3 ระดับ 9 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนวิชาว่ายน้ำ
ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด คือ

- แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง
- แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนว่ายน้ำ

แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
 ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งแยกเป็นปัจจัย 2 ด้าน ดังนี้

- ปัจจัยภายใน
- ปัจจัยภายนอก

แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ อนุปริญญา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี

☐ 4 – 6 ปี

☐ 7 – 9 ปี

☐ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

1. ลักษณะของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการว่ายน้ำ

นิสัย

- ☐ ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ
- ☐ ความพยายามในการทำทักษะว่ายน้ำ
- ☐ ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ
- ☐ ไม่มั่นใจในตนเอง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

รูปร่าง

- ☐ อ้วน
- ☐ ผอม
- ☐ ปานกลาง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. ภูมิหลังที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน	☐ นักเรียนไม่เคยเล่นน้ำมาก่อน
☐ นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว	☐ นักเรียนไม่มีทักษะมาก่อน
☐ นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ	☐ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

3. แรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ การให้รางวัล
- ☐ การทำโทษ
- ☐ การบังคับ
- ☐ การให้คำชมเชยบ่อย ๆ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4.อารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ ไม่กลัว
- ☐ กลัว
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5.ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ	☐ สอนแบบให้นักเรียนฝึกอิสระ
☐ สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม	☐ สอนแบบไม่ใช้สื่อในการสอน
☐ สอนแบบสัดส่วนครู – นักเรียน (1 : 1)	☐ สอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียนทั้งห้อง

6.สภาพแวดล้อมของสระว่ายน้ำมีผลต่อความสามารถในการเรียน

- ☐ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนวิชาว่ายน้ำ
ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด คือ

- แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง
- แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนว่ายน้ำ

แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
 ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งแยกเป็นปัจจัย 2 ด้าน ดังนี้

- ปัจจัยภายใน
- ปัจจัยภายนอก

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครองของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ อนุปริญญา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท

☐ 5,001 – 7,000 บาท

☐ 7,001 – 10,000 บาท

☐ มากกว่า 10,000 บาท

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

1.ด้านภูมิหลังที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน	☐ นักเรียนไม่เคยเล่นน้ำมาก่อน
☐ นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว	☐ นักเรียนไม่มีทักษะมาก่อน
☐ นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ	☐ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

2.ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ ไม่กลัว
- ☐ กลัว
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ นักเรียนถูกคุณครูชมเชย	☐ นักเรียนถูกคุณครูทำโทษ
☐ นักเรียนไม่สามารถทำทักษะได้	☐ นักเรียนสามารถทำทักษะได้
☐ นักเรียนถูกคุณครูบังคับ	
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

4.การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ ผู้ปกครองมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ
- ☐ ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้
- ☐ ผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ

5.ด้านลักษณะของครูผู้สอน

- ☐ เพศชาย
- ☐ เพศหญิง
- ☐ ทั้งเพศชายและเพศหญิง

6.ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ	☐ สอนแบบให้นักเรียนฝึกอิสระ
☐ สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม	☐ สอนแบบไม่ใช้สื่อในการสอน
☐ สอนแบบสัดส่วนครู – นักเรียน (1 : 1)	☐ สอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียนทั้งห้อง

7.สภาพแวดล้อมของสระว่ายน้ำมีผลต่อความสามารถในการเรียน

- ☐ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

1. ลักษณะของนักเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการว่ายน้ำ

นิสัย

- ☐ ความสนใจในการเรียนว่ายน้ำ
- ☐ ความพยายามในการทำทักษะว่ายน้ำ
- ☐ ความกล้าที่จะทำทักษะว่ายน้ำ
- ☐ ไม่มั่นใจในตนเอง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

รูปร่าง

- ☐ อ้วน
- ☐ ผอม
- ☐ ปานกลาง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. ภูมิหลังที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน	☐ นักเรียนไม่เคยเล่นน้ำมาก่อน
☐ นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว	☐ นักเรียนไม่มีทักษะมาก่อน
☐ นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ	☐ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

3. แรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ การให้รางวัล
- ☐ การทำโทษ
- ☐ การบังคับ
- ☐ การให้คำชมเชยบ่อย ๆ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4.อารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ ไม่กลัว
- ☐ กลัว
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5.ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ	☐ สอนแบบให้นักเรียนฝึกอิสระ
☐ สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม	☐ สอนแบบไม่ใช้สื่อในการสอน
☐ สอนแบบสัดส่วนครู – นักเรียน (1 : 1)	☐ สอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียนทั้งห้อง

6.สภาพแวดล้อมของสระว่ายน้ำมีผลต่อความสามารถในการเรียน

- ☐ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ
ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

1.ด้านภูมิหลังที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ นักเรียนเคยเล่นน้ำมาก่อน	☐ นักเรียนไม่เคยเล่นน้ำมาก่อน
☐ นักเรียนมีทักษะเดิมอยู่แล้ว	☐ นักเรียนไม่มีทักษะมาก่อน
☐ นักเรียนเรียนพิเศษว่ายน้ำ	☐ นักเรียนเคยจมน้ำมาก่อน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

2.ด้านอารมณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ ไม่กลัว
- ☐ กลัว
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.ด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ นักเรียนถูกคุณครูชมเชย	☐ นักเรียนถูกคุณครูทำโทษ
☐ นักเรียนไม่สามารถทำทักษะได้	☐ นักเรียนสามารถทำทักษะได้
☐ นักเรียนถูกคุณครูบังคับ	
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

4.การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

- ☐ ผู้ปกครองมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนว่ายน้ำ
- ☐ ผู้ปกครองตามใจนักเรียนจะเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้
- ☐ ผู้ปกครองบังคับนักเรียนเรียนว่ายน้ำ

5.ด้านลักษณะของครูผู้สอน

- ☐ เพศชาย
- ☐ เพศหญิง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6.ด้านการสอนที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนว่ายน้ำ

☐ สอนแบบบังคับนักเรียนให้ฝึกทำทักษะ	☐ สอนแบบให้นักเรียนฝึกอิสระ
☐ สอนแบบใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรม	☐ สอนแบบไม่ใช้สื่อในการสอน
☐ สอนแบบสัดส่วนครู – นักเรียน (1 : 1)	☐ สอนแบบสัดส่วนครู - นักเรียนทั้งห้อง

7.สภาพแวดล้อมของสระว่ายน้ำมีผลต่อความสามารถในการเรียน

- ☐ อุณหภูมิของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ความสะอาดของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ ปริมาณคลอรีนของน้ำในสระว่ายน้ำ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวรุจี เรืองทองดี
วันเดือนปีเกิด	31 ตุลาคม พ.ศ. 2522
สถานที่เกิด	28 ซอยวัดแก้วฟ้าจุฬามณี ถนนทหาร ตำบลถนนนครไชยศรี อำเภอคูสิต กรุงเทพมหานคร ฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	49/3 หมู่ 6 ตำบลมาบโป่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี 20160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2528	ระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนวัดโบสถ์ กรุงเทพมหานครฯ
พ.ศ. 2535	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนวัดบวรมงคล กรุงเทพมหานครฯ
พ.ศ. 2538	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2540	ระดับ ปก.ศ. สูง พลศึกษา จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2543	วิทยาศาสตร์การกีฬา (วท.บ.) จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี โครงการสหทบราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ